

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

EKONOMICKÁ FAKULTA

Obor: Účetnictví a finanční řízení podniku

Katedra: Účetnictví a financí

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Problematika oceňování a jeho dopad na ekonomické výsledky

Vedoucí práce: Ing. Jaroslav Svoboda, Ph.D.

Autor práce: Michaela Provodová

České Budějovice

2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Michaela PROVODOVÁ**
Osobní číslo: **E09069**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**
Název tématu: **Problematika oceňování a jeho dopad na ekonomické výsledky**
Zadávací katedra: **Katedra účetnictví a financí**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl:

Analyzovat metody oceňování majetku a závazků z pohledu české účetní legislativy a mezinárodních účetních standardů. Zhodnotit vliv těchto oceňovacích technik na ekonomické výsledky - účetní výkazy. Uvedená teoretická východiska aplikovat u vybraného podnikatelského subjektu.

Rámcová osnova:

1. Definovat majetek a závazky jako předmět oceňování:
 - pohled české účetní legislativy
 - pohled IAS/IFRS
2. Metody oceňování:
 - pohled české účetní legislativy
 - pohled IAS/IFRS
3. Vliv těchto oceňovacích technik na ekonomické výsledky - účetní výkazy.
4. Charakterizovat vybraný podnikatelský subjekt.
5. Aplikace uvedených teoretických východisek u vybrané firmy.
6. Syntéza výsledků, návrhy a opatření.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: 40 - 50 stran

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

1. Dvořáková, D. Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IAS/IFRS. Computer Press. 329 s. ISBN 978-80-251-1950-1
2. Fireš, B., Zelenka, V. Oceňování majetku a dluhů v účetnictví. Praha: Management Press, 1993. 113 s. ISBN 80-85603-35-7
3. Krupová, L., Vašek, L., Černý, M., R. IAS/IFRS Mezinárodní standardy účetního výkaznictví. 1. vyd. Praha : VOX a. s., 2005. 1050 s. ISBN 80-86324-44-3
4. Kovanicová, D. Jak porozumět světovým, evropským, českým účetním výkazům. 1. vyd. Praha : Bova Polygon, 2004. 304 s. ISBN 80-7273-095-9
5. Mařík, M., Maříková, P. Moderní metody měření výkonnosti a oceňování podniku: ekonomická přidaná hodnota, tržní přidaná hodnota, CF ROI. Praha : EKOPRESS, 2005. 164 s. ISBN 80-86119-61-0

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění novel.

Vyhláška č. 500/2000 Sb., ve znění novel.

České účetní standardy pro podnikatele.

Č. 563/1991 Sb. O účetnictví

Č. 591/1992 Sb. O cenných papírech

Č 530/1990 Sb. O dluhopisech

Odborná periodika: Účetnictví, Účetnictví v praxi, Daně a účetnictví

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Jaroslav Svoboda, Ph.D.
Katedra účetnictví a financí

Datum zadání bakalářské práce: 1. března 2011

Termín odevzdání bakalářské práce: 15. dubna 2012

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.

děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studenti LS
370 05 České Budějovice

doc. Ing. Milan Jílek, Ph.D.

vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 1. března 2011

Prohlášení

Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to – v nezkrácené podobě/v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Ekonomickou fakultou – elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedením ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne

Michaela Provodová

.....

Poděkování

Tímto děkuji Ing. Jaroslavu Svobodovi, Ph.D. za odbornou pomoc a vedení při zpracování mé bakalářské práce.

Obsah

1 Úvod.....	7
2 Literární rešerše	8
2.1 Majetek a závazky jako předmět oceňování	8
2.1.1 Pohled české účetní legislativy	8
2.1.2 Charakteristika dle IAS/IFRS	12
2.2 Metody oceňování.....	18
2.2.1 Význam oceňování.....	18
2.2.2 Pohled české účetní legislativy	18
2.2.3 Pohled IAS/IFRS.....	26
2.3 Vliv oceňovacích technik na ekonomické výsledky – účetní výkazy	33
2.3.1 Účetní výkazy	33
2.3.2 Vliv metody oceňování ve skutečných pořizovacích cenách na ekonomické výsledky	35
2.3.3 Vliv metody oceňování v běžných reprodukčních pořizovacích cenách ...	36
2.3.4 Přepočtení účetních výkazů na pevnou kupní sílu peněz.....	38
3 Metodika	40
4 Charakteristika společnosti	42
4.1 Změna metody oceňování u skladových zásob podniku	43
4.2 Přepočtení rozvahy na pevnou kupní sílu peněz.....	47
4.3 Rozdíl mezi úpravou oceňování majetku vybraného podniku podle ČÚS a IAS/IFRS	54
5 Závěr.....	57
6 Summary, keywords.....	59
7 Seznam použitých zdrojů	60
8 Seznam tabulek	61
9 Seznam příloh.....	62
10 Přílohy	63

1 Úvod

Cílem této práce je analyzovat metody oceňování majetku a závazků z pohledu České účetní legislativy a Mezinárodních účetních standardů. Zhodnotit vliv oceňovacích technik na ekonomické výsledky a uvedená teoretická východiska aplikovat u vybraného podniku.

Tématem mé bakalářské práce je Problematika oceňování a jeho dopad na ekonomické výsledky. Zabývám se tedy oceňováním majetku a závazků, což je velmi důležitým prvkem účetnictví. Od tohoto oceňování se odvíjí vypovídací schopnost účetní jednotky v účetních výkazech. Oceňování majetku a závazků je také velmi významným faktorem, který může ovlivnit výsledek hospodaření společnosti. Tato oblast je regulována státem. Konkrétně zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví. Ve své práci se zabývám i pohledem Mezinárodních účetních standardů na problematiku oceňování.

V první části mé bakalářské práce definuji majetek a závazky jako předmět oceňování z pohledu České účetní legislativy i z pohledu Mezinárodních standardů finančního výkaznictví. Dále ve své práci popisuji metody oceňování opět dle České legislativy i dle Mezinárodních standardů finančního výkaznictví. Poté se věnuji vlivu oceňovacích technik na ekonomické výsledky.

Ve druhé části mé bakalářské práce aplikuji některá výše uvedená teoretická východiska na vybrané účetní jednotce.

2 Literární rešerše

2.1 Majetek a závazky jako předmět oceňování

2.1.1 Pohled české účetní legislativy

Dlouhodobý majetek

Dlouhodobým majetkem je majetek s dobou použitelnosti delší než jeden rok a v ocenění stanoveném účetní jednotkou.

Dlouhodobým hmotným majetkem se rozumí například:

- nemovitosti (tj. pozemky, stavby včetně budov, důlní díla a důlní stavby pod povrchem, vodní díla)
- samostatné movité věci a soubory movitých věcí se samostatným technicko-ekonomickým určením
- pěstitelské celky trvalých porostů (tj. ovocné stromy vysázené na souvislém pozemku o výměře nad 0,25 ha v hustotě nejméně 90 stromů na 1 ha, ovocné keře vysázené na souvislém pozemku o výměře nad 0,25 ha v hustotě nejméně 1000 keřů na 1 ha, trvalý porost chmelnic a vinic)
- dospělá zvířata a jejich skupiny (například stáda nebo hejna)
- nedokončený dlouhodobý hmotný majetek
- poskytnuté zálohy na pořízení dlouhodobého hmotného majetku, které představují dlouhodobé nebo krátkodobé pohledávky z titulu poskytovaných záloh na pořízení dlouhodobého majetku
- oceňovací rozdíl k nabytému majetku bez ohledu na jeho výší ocenění (tj. kladný nebo záporný rozdíl mezi oceněním podniku nebo jeho části nabytého zejména koupí, vkladem nebo oceněním majetku a závazků v rámci přeměn společností, s výjimkou změny právní formy, a souhrnem ocenění jeho jednotlivých složek majetku v účetnictví prodávající, vkládající nebo zanikající účetní jednotky sníženým o převzaté závazky).

Dlouhodobým nehmotným majetkem se rozumí například:

- zřizovací výdaje (tj. svým charakterem se blíží kategorii nákladů příštích období, jedná se o výdaje vynaložené od založení nové účetní jednotky do jejího vzniku)
- nehmotné výsledky výzkumu a vývoje (mohou být nakoupeny samostatně od jiných osob nebo mohou být vytvořeny vlastní činností)
- software
- ocenitelná práva (tj. předměty průmyslového a obdobného vlastnictví, výsledky duševní tvůrčí činnosti a práva podle příslušných právních předpisů)
- goodwill (tj. kladný nebo záporný rozdíl mezi oceněním podniku nebo jeho části nabytého zejména koupí, vkladem nebo oceněním majetku a závazků v rámci přeměn společností, s výjimkou změny právní normy, snížením o převzaté závazky)
- technické zhodnocení nehmotného majetku od částky stanovené zákonem o daních z příjmů
- technické zhodnocení (tj. k účtování a odepisování je oprávněna jiná účetní jednotka než vlastník majetku, a to od částky stanovené v § 33 zákona o daních z příjmů nebo drobný hmotný majetek účtovaný při jeho vydání do užívání přímo na vrub nákladů od částky technického zhodnocení stanovené v § 33 zákona o daních z příjmů).

U těchto položek si účetní jednotka, v rámci svého interního rozhodnutí, nejlépe formou vnitropodnikové směrnice, stanoví hodnotový limit, od kterého bude pořízení tohoto majetku účtovat do účtové skupiny 01-Dlouhodobý nehmotný majetek, při nižší ceně pořízení bude účtovat rovnou do nákladů na vrub účtů účtové skupiny 51-Služby. Při stanovení vnitropodnikové směrnice a při určení hodnotového limitu je však vždy nutno respektovat princip významnosti a věrného a poctivého zobrazení majetku v rozvaze a vykázaní správného hospodářského výsledku. (Ryneš, 2011)

Dlouhodobý a krátkodobý finanční majetek

Dlouhodobý finanční majetek

Předpokládaná doba držby, realizace nebo splatnosti přesahuje jeden rok.

Jedná se o:

- majetkové účasti (cenné papíry a podíly v podnicích ovládaných a řízených či pod podstatným vlivem)
- ostatní (realizovatelné) cenné papíry a podíly
- dluhové cenné papíry držené do splatnosti (splatnost přesahuje horizont 12 měsíců od data pořízení).

Krátkodobý finanční majetek

Předpokládaná doba držby, realizace při splatnosti je kratší než jeden rok.

Jedná se o:

- majetkové cenné papíry k obchodování (registrované na veřejném kapitálovém trhu i mimo registraci)
- dluhové cenné papíry k obchodování
- majetkové i dluhové ostatní (realizovatelné) cenné papíry
- dluhové cenné papíry držené do splatnosti se splatností do 12 měsíců
- vlastní akcie, vlastní podíly a vlastní dluhopisy.

Pro klasifikaci cenných papírů a obchodních podílů se posiluje výrazně subjektivní hodnocení úmyslu investora při pořizování těchto cenných papírů a podílů. Má se tím na mysli zejména rozlišení majetkových cenných papírů podle toho, zda investor má v úmyslu strategicky ovlivňovat řízení těchto podniků nebo pořizuje akce pouze ze spekulativních důvodů, aby vydělal na jejich prodeji. (Ryneš, 2011)

Zásoby

Základní charakteristikou zásob je jejich jednorázová spotřeba v průběhu výrobního procesu.

Zásoby se člení:

a) **materiál:**

- suroviny
- pomocné látky
- provozovací látky
- náhradní díly
- obaly a obalové materiály
- drobný hmotný majetek (movité věci s dobou použitelnosti delší než jeden rok s pořizovací cenou pod stanovený limit pro účtování do dlouhodobého majetku
- movité věci s dobou použitelnosti jeden rok a kratší, bez ohledu na pořizovací cenou

b) **zboží** (movité věci koupené za účelem prodeje)

c) **zásoby vlastní výroby**

- nedokončená výroba (i nehmotné výstupy v případech, ve kterých náběh nákladů na zakázku přechází z jednoho účetního období do druhého, např. projektová činnost)
- polotovary vlastní výroby
- hotové výrobky

d) **zvířata** (mladá chovná zvířata, zvířata ve výkrmu a dále např. kožešinová zvířata, ryby, včelstva, hejna slepic, kachen, krůt, perliček, hus na výkrm, psi a další; dále také nákup vzrostlého lesa, který je určen k pokácení a dřevo k prodeji)

e) **zálohy na pořízení zásob.** (Ryneš, 2011)

Pohledávky a závazky

Zásadním kritériem pro členění závazků a pohledávek v účetnictví je doba jejich splatnosti. Za krátkodobé závazky a pohledávky se považují ty, s dobou splatnosti kratší než jeden rok, za dlouhodobé ty, s dobou splatnosti delší než jeden rok.

Dále se závazky a pohledávky se člení zejména na:

- z běžných obchodních vztahů, zejména jsou to pak závazky a pohledávky k dodavatelům a odběratelům a přijaté a poskytnuté zálohy
- závazky a pohledávky v ovládaných a řízených společnostech a ve společnostech, ve kterých se uplatňuje podstatný vliv s výjimkou závazků a pohledávek z běžných obchodních vztahů, a to např. půjčky a úvěry
- závazky a pohledávky k akcionářům, společníkům, členům družstva a ke sdružení bez právní subjektivity, a to např. pohledávky za nesplacený vlastní kapitál,
- závazky a pohledávky k zaměstnancům z titulu mezd, ze sociálního a zdravotního zabezpečení
- závazky a pohledávky ke státu zejména z důvodů daní a poplatků
- dohadné účty aktivní a pasivní
- odložený daňový závazek a odložená daňová pohledávka a jiné. (Ryneš, 2011)

2.1.2 Charakteristika dle IAS/IFRS

IAS 16

IAS 16 – Pozemky, budovy a zařízení se zabývají uznáním pozemků, budov a zařízení jako aktivních položek rozvahy, jejich oceňováním v rozvaze, problematikou oprav a technického zhodnocení tohoto majetku, odpisováním a vyřazením. Standard také obsahuje velmi detailní a rozsáhlé požadavky na zveřejnění údajů o tomto majetku v příloze k účetní závěrce.

Definice:

- **Pozemky, budovy a zařízení** (Property, plant and equipment) jsou hmotná aktiva:
 - a) která jsou společností držena z důvodu jejich použití při výrobě nebo poskytování zboží nebo služeb, pronájmu jiným společností nebo pro administrativní účely,

- b) u nichž se očekává, že budou využívána v průběhu více než jednoho účetního období. (Černý, Krupová, Vašek, 2005)

IAS 38

IAS 38 – Nehmotná aktiva

První standard zaměřený na nehmotná aktiva byl úzce specifikován na oblast výzkumu a vývoje. Šlo o IAS 9 – Účtování výzkumných a vývojových aktivit, který byl vydán již v roce 1978 (s účinností od 1.ledna 1980) a následně o IAS 9 – Náklady na výzkum a vývoj, který IASC (International Accounting Standard Committee – předchůdce současné IASB) vydal v roce 1993 (s účinností od 1.ledna 1995). V roce 1998 přišla první výraznější změna v oblasti nehmotných aktiv, neboť IASC vydal IAS 38 – Nehmotná aktiva, který musel být podniky aplikován povinně pro účetní období počínající 1. července 1999. Pravidla ustanovená v IAS 38 byla v průběhu dalších období pouze zkorigována v souvislosti s vydáním IAS 39 – Finanční nástroje: účtování a oceňování a vydržela až do roku 2004, kdy IASB vydala dosti zkorigovaná pravidla, i přesto, že nedošlo k vydání úplně nového standardu.

Nehmotná aktiva představují zdroje, které jsou kontrolované podnikem a ze kterých podnik očekává budoucí ekonomické užitky, přičemž postrádají fyzickou podstatu a jsou identifikovatelné.

Definice:

Nehmotné aktivum (Intangible asset) – identifikovatelné nepeněžní aktivum bez hmotné podstaty.

Specialitou u nehmotných aktiv je, že mohou být zakomponována do jiných aktiv, které mají hmotnou podobu. Klasickým příkladem je počítačový software. Kdy vykazovat počítačový software samostatně a kdy jako součást samotného počítače? Převažuje-li hmotná složka, podnik použije IAS 16 – Pozemky, budovy a zařízení. Pokud naopak převažuje nehmotná složka, musí podnik celek rozdělit a aplikovat IAS 16 a IAS 38 na vymezené komponenty. Příkladem mohou být různé CAD systémy, SAP, účetní programy, multimediální programy, ale i textové

programy a tabulkové procesory (např. MS Word, MS Excel, MS PowerPoint, MS Access).

Nehmotná aktiva představují rozsáhlou kategorii nejrozličnějších položek s různými charakteristikami. Nejběžnějšími příklady jsou počítačový software, patenty, autorská práva (copyrights), filmy, seznamy zákazníků, hypoteční práva, rybářské licence, dovozní kvóty, franšizy, zákaznické nebo dodavatelské vztahy, věrnost zákazníků, podíl na trhu, marketingová práva, obchodní značky, publikační tituly, názvy periodik apod.

Všechna uvedená, a i další, nemusí být nehmotným aktivem, který splňuje definici a vymezení nehmotného aktiva. Proto podle aktuální podoby IAS 38 musí naplňovat jakékoliv nehmotné aktivum, které má být vykazováno v souladu s IAS 38, následující charakteristiky:

Identifikovatelnost

Kritéria, jejichž splnění vede k naplnění identifikovatelnosti nehmotného aktiva:

- nehmotné aktivum je oddělitelné, tzn. způsobilé být samostatné nebo být odděleno od podniku a prodáno, převedeno, licencováno, pronajato nebo vyměněno a to buď samostatně nebo společně se souvisejícím kontraktem, aktivem nebo závazkem
- nehmotné aktivum vzniká ze smluvních nebo jiných zákonných práv, bez ohledu na skutečnosti, zdali jsou tato práva převoditelná nebo oddělitelná od podniku nebo od jiných práv a povinností

Ovládání aktiva

Podstata tohoto ovládání je ztotožněna jednak se schopností podniku získat z příslušného aktiva budoucí ekonomické užítky a dále se schopností zamezit přístup jiným podnikům či osobám k těmto užitkům. Například zákonná práva, školení a trénink zaměstnanců nebo portfolio zákazníků.

Budoucí ekonomické užítky

Ekonomické užítky či ekonomický prospěch podniku vyplývá již ze základní definice aktiva uvedené v Koncepčním rámci IAS/IFRS. V případě nehmotných aktiv mohou vyplývající budoucí ekonomické užítky zahrnovat:

- tržby z prodeje výrobků nebo služeb
- úspory nákladů
- jiné užitky vyplývající z využívání nehmotných aktiv podnikem, např. využití intelektuálního vlastnictví ve výrobním procesu může vést spíše ke snížení budoucích výrobních nákladů než ke zvýšení budoucích výnosů. (Černý, Krupová, Vašek, 2005)

IAS 2

IAS 2 – Zásoby se týká určení částky, která smí být vykázána v aktivech jako zásoba do doby, než je vykázán s ní související výnos. Hlavním obsahem standardu je určení ceny zásob a následné zúčtování této položky do nákladů.

Definice:

Zásoby (Inventories) jsou aktiva:

- a) držená za účelem prodeje v průběhu běžných obchodních aktivit
- b) v průběhu výroby za účelem takového prodeje, nebo
- c) ve formě materiálu nebo dodávek, které mají být spotřebovány ve výrobním procesu nebo při poskytování služeb.

IAS 2 nezahrnují oblast některých náhradních dílů, zejména takových, které mají dlouhodobou povahu. Tyto náhradní díly jsou včleněny mezi dlouhodobý majetek, účtují se v souladu s výše uvedeným standardem IAS 16 – Pozemky, budovy a zařízení. (Černý, Krupová, Vašek, 2005)

IAS 32

IAS 32 Finanční nástroje: zveřejňování a prezentace

Definice termínů:

Finanční nástroj (Financial instrument) – je jakýkoliv kontrakt, který způsobí vznik finančního aktiva jednomu podniku a finančního závazku nebo kapitálového nástroje jinému podniku.

Finanční aktivum (Financial asset) – je jakékoliv aktivum, které je:

- hotovostí
- kapitálovým nástrojem jiného podniku
- smluvním právem:
 - obdržet hotovost nebo jiné finanční aktivum od jiného podniku
 - vyměnit finanční aktiva nebo finanční závazky s jiným podnikem za podmíněk, které jsou potenciálně výhodné
- kontraktem, který bude vypořádan vlastními kapitálovými nástroji podniku, přičemž tento kontakt může být buď:
 - nederivátový, v jehož kontextu je podnik zavázán obdržet proměnlivý počet vlastních kapitálových nástrojů podniku, nebo
 - derivátový, který bude vypořádan jinak než výměnou pevné peněžní částky nebo jiného finančního aktiva za pevný počet vlastních kapitálových nástrojů podniku. Pro tyto účely vlastní kapitálové nástroje podniku nezahrnují nástroje, které sami představují kontrakty, z nichž vyplývá přijetí nebo doručení vlastních kapitálových nástrojů podniku v budoucnu.

Finanční závazek (Financial liability) – je jakýkoliv závazek, který je:

- smluvní povinností:
 - dodat hotovost nebo jiné finanční aktivum jinému podniku
 - vyměnit finanční nástroje s jiným podnikem za podmíněk potenciálně nevýhodných
- kontraktem, který bude vypořádan vlastními kapitálovými nástroji podniku, přičemž tento kontrakt může být buď:
 - nederivátový, v jehož kontextu je podnik zavázán dodat proměnlivý počet vlastních kapitálových nástrojů podniku, nebo
 - derivátový, který bude vypořádan jinak než výměnou pevné peněžní částky nebo jiného finančního aktiva za pevný počet vlastních kapitálových nástrojů podniku. Pro tyto účely vlastní kapitálové nástroje podniku nezahrnují nástroje, které sami představují kontrakty, z nichž vyplývá přijetí nebo doručení vlastních kapitálových nástrojů podniku v budoucnu.

Kapitálový nástroj (Equity instrument) – je jakýkoliv kontrakt, který dokládá zbytkový podíl v aktivech podniku po snížení všech jeho závazků.

Fair value je částka, za kterou může být aktivum směněno nebo závazek vyrovnán mezi znalými, ochotnými stranami v nespřízněné transakci za obvyklých podmínek.

Finanční nástroje mohou nabývat různých podob, od velmi jasných a jednoduchých po poměrně složité komplexy. Z požadavku IAS 32 plyne, aby podnik představující určitou stranu v kontraktu, který je klasifikován jako finanční nástroj, vykázal příslušný finanční nástroj nebo jeho jednotlivé části v souladu s podstatou smluvní dohody a definic IAS 32 buď jako:

- finanční aktivum
- finanční závazek
- kapitálový nástroj. (Černý, Krupová, Vašek, 2005)

2.2 Metody oceňování

2.2.1 Význam oceňování

Využitelnost informací poskytovaných finančním účetnictvím je v podstatné míře závislá na způsobu ocenění, zejména však na způsobu ocenění položek uváděných v účetních výkazech. Na tom, který z více možných způsobů ocenění je použit, závisí obsah a vypovídací schopnost prakticky všech základních finančních veličin zjišťovaných v účetnictví (tj. jak celkových aktiv a dluhů podniku, v návaznosti i jeho vlastního jmění a čistých aktiv, pak i jeho nákladů a v některých případech i výnosů, a tím i výsledku hospodaření vykázaného za dané účetní období.

Použitý způsob ocenění ovlivňuje zcela zásadně i kvalitu a úroveň celkové finanční analýzy činnosti podniku. Jako příklad stačí uvést prokázanou skutečnost, že finanční analýza podniku prováděná bez dostatečné znalosti oceňování, není schopna včas odhalit budoucí finanční potíže, popř. i úpadek podniku.

Důkladná znalost oceňování je obdobně zcela nezbytným předpokladem i pro řádné ověření (audit) účetní závěrky.

Nesprávné oceňování má i závažné makroekonomické důsledky.

Správné řešení a pochopení otázek účetnictví je tedy činitelem, který především rozhoduje o tom, jak daný účetní systém plní své základní funkce ve vztahu k potřebám různých kategorií uživatelů účetních informací. (Fireš, Zelenka, 1993)

2.2.2 Pohled české účetní legislativy

Upravuje Zákon o účetnictví (č. 563/91 Sb). Oceňování je popsáno samostatně ve čtvrté části, *paragrafem 25*, ve kterém je stanoven závazný postup oceňování jednotlivých složek majetku a závazků podniku v účetnictví a v účetní závěrce. Jedná se o:

- hmotný majetek kromě zásob, s výjimkou majetku vytvořeného vlastní činností, se oceňuje pořizovacími cenami nebo reprodukčními pořizovacími cenami

- hmotný majetek kromě zásob vytvořený vlastní činností se oceňuje vlastními náklady
- nakoupené zásoby se oceňují pořizovacími cenami
- zásoby vytvořené vlastní činností se oceňují vlastními náklady
- peněžní prostředky a ceniny se oceňují jejich nominálními hodnotami
- cenné papíry a majetkové účasti se oceňují cenami pořízení
- pohledávky a závazky se oceňují jejich nominálními hodnotami
- nakoupený nehmotný majetek kromě pohledávek se oceňuje pořizovacími cenami
- nehmotný majetek kromě pohledávek vytvořený vlastní činností se oceňuje vlastními náklady nebo reprodukčními pořizovacími cenami, pokud jsou nižší
- příchovky zvířat se oceňují vlastními náklady, nelze-li je zjistit, reprodukčními pořizovacími cenami.

Pro účely tohoto zákona se rozumí:

- pořizovací cena – cena, za kterou byl majetek pořízen a náklady související s pořízením tohoto majetku
- reprodukční pořizovací cena – cena, za kterou by byl majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje
- cena pořízení – cena, za kterou byl majetek pořízen bez nákladů, které souvisejí s jeho pořízením
- vlastní náklady u zásob vytvořených vlastní činností – přímé náklady vynaložené na výrobu nebo jinou činnost (popř. i část nepřímých nákladů)
- vlastní náklady u hmotného majetku (kromě zásob) a nehmotného majetku (kromě pohledávek) vytvořeného vlastní činností – přímé náklady vynaložené na výrobu nebo jinou činnost a nepřímé náklady vztahující se k výrobě nebo jiné činnosti.

Dále § 26:

„Pokud se při inventarizaci zásob zjistí, že jejich prodejní cena snižena o náklady spojené s prodejem je nižší než cena použitá pro jejich ocenění v účetnictví, ocení se zásoby v účetnictví a v účetní závěrce touto nižší cenou.“

Pokud se při inventarizaci zjistí, že částka závazků je vyšší než jejich výše v účetnictví, uvedou se závazky v účetnictví a v účetní závěrce ve zvýšeném ocenění.

Ocenění majetku a závazků v účetnictví a v účetní závěrce se upravuje o položky vyjadřující rizika, ztráty a znehodnocení (známá účetním jednotkám ke dni sestavení účetní závěrky); pokud pominou důvody pro tuto úpravu ocenění, uvedené položky se zruší.“

Tento zákon tedy umožňuje použití různých oceňovacích základů. Tedy skutečné pořizovací ceny, reprodukční pořizovací ceny, vlastní náklady, běžné čisté realizační ceny, ceny pořízení a nominální hodnoty.

Oceňování dlouhodobého majetku

Oceňování k okamžiku uskutečnění účetního případu

Při pořízení

Výběr oceňovací základny závisí na způsobu pořízení majetku. Majetek může být oceňován těmito oceňovacími základnami:

Pořizovací cena – cena, za kterou byl majetek získán koupí. Zahrnuje cenu pořízení a náklady související s pořízením (vedlejší pořizovací náklady). V praxi jsou to například clo, odměny za zprostředkování, montáž, správní poplatky atd. Naopak to nejsou například kurzové rozdíly, smluvní pokuty, náklady na opravy a údržbu atd.

Vlastní náklady – jedná se o majetek vytvořený vlastní činností, tudíž oceněný vlastními náklady. Do těchto nákladů jsou zahrnuty přímé náklady na výrobu nebo jinou činnost, pomocí nichž byl majetek pořízen, popřípadě i část nepřímých nákladů. Mohou být stanoveny jako skutečné náklady nebo mohou být počítány pomocí kalkulačních vzorců.

Reprodukční pořizovací cena – touto cenou se oceňuje majetek, který byl získán vkladem, bezúplatným nabytím nebo darem. Používá se také například při bezúplatném nabytí majetku po skončení leasingu nebo u majetku objeveného při inventarizaci jako přebytek. (Kovanicová, 2005)

Při vyřazení

Dlouhodobý majetek může být vyřazen z evidence z různých příčin. Například prodej, likvidace, z důvodu manka nebo škody, přeřazení do osobního užívání, darování nebo vkladem do jiného podniku.

Při vyřazování je majetek ohodnocován cenou, která je založena na principu historické ceny. Touto cenou může být pořizovací cena, vlastní náklady při pořizování majetku vlastní činností nebo reprodukční pořizovací cena.

Oceňování k rozvahovému dni

K rozvahovému dni může být upraveno ocenění dlouhodobého majetku z důvodů trvalého snížení hodnoty pomocí odpisů či přechodného snížení hodnoty vyjádřeného tvorbou opravných položek.

Opravné položky

Užití opravných položek je v souladu se zásadou opatrnosti. Představují pouze dočasný stav a netvoří se pro navýšení hodnoty majetku.

Přebytek a manko

K datu sestavování účetní závěrky může být také provedena inventarizace a zjištěny inventarizační rozdíly – přebytek či manko. Přebytek je oceňován reprodukční pořizovací cenou. U manka se postupuje obdobně, jako by byl majetek vyřazován z evidence (např. při prodeji nebo likvidaci). U manka se také vychází z původního ocenění (ve kterém byl majetek pořízen).

Odpisování

Odpisováním dlouhodobého majetku se vyjadřuje jeho postupné snižování hodnoty. Na rozdíl od přechodné tvorby opravných položek je snižování hodnoty pomocí odpisů trvalé. Ke snižování hodnoty dochází působením:

- 1) fyzického opotřebení u hmotného majetku
- 2) morálního opotřebení (zastarání) hmotného i nehmotného majetku

Odpisy jsou:

- a) daňové:

- slouží pro určení výše daňové povinnosti
- daňově uznatelný výdaj snižující základ daně
- výpočet je upraven zejména zákonem o dani z příjmu
- v účetnictví se o nich neúčtuje
- zákonem stanovena max. výše odpisů (hranice odpisovaného majetku je 40 000 Kč a 60 000 Kč)

b) účetní:

- jsou upraveny zejména zákonem o účetnictví
- stanovení účetních odpisů je ponecháno na uvážení účetní jednotky
- měli by odpovídat reálnému opotřebením dlouhodobého majetku. (Krabec, 2009)

Oceňování finančního majetku

Oceňování k okamžiku uskutečnění účetního případu

Při pořízení

Oceňovacími základnami jsou:

- Pořizovací cena – smluvní cena zahrnující pořizovací náklady. Oceňují se tak krátkodobé i dlouhodobé cenné papíry a podíly (vedlejšími pořizovacími náklady jsou poplatky makléřům, poradcům a burzám a naopak nejsou to úroky z úvěrů na pořízení finančních aktiv). Do pořizovací ceny také vstupuje rozdíl mezi vyšším emisním kurzem akcií a nižší jmenovitou hodnotou tzv. emisní ážio. U dluhových cenných papírů je součástí pořizovací ceny také úrokový výnos (který cenné papíry vynesly do doby nákupu).
- Jmenovitá hodnota = nominální hodnota – ocenění pro bezhotovostní finanční prostředky a ceniny.
- Reprodukční pořizovací cena – cena, pokud byl finanční majetek získán bezúplatně darem nebo vkladem do společnosti.

Při úbytku

Při úbytku se finanční majetek oceňuje svou danou oceňovací základnou. Může být použita skutečná pořizovací cena nebo pořizovací cena zjištěná metodou FIFO

či váženým aritmetickým průměrem, a to v případě, že účetní jednotka vlastní více cenných papírů stejného druhu od jednoho emitenta.

Ocenění finančního majetku k rozvahovému dni

Finanční majetek se oceňuje následovně:

- Reálná hodnota – tou se oceňují realizovatelné cenné papíry a cenné papíry k obchodování. Může to být např. tržní hodnota cenného papíru zjištěná na burze cenných papírů nebo je stanovena odhadem znalce nebo podle zvláštních právních předpisů. Toto ocenění lze použít i častěji než pouze k rozvahovému dni.
- Ekvivalent (protihodnota) – k rozvahovému dni se tak mohou ocenit majetkové účasti s rozhodujícím a podstatným vlivem. Pomocí ekvivalence se zjišťuje reálná hodnota majetkových účastí.
- Pořizovací cena - u majetkových účastí s podstatným a rozhodujícím vlivem. Pořizovací cenou zůstávají oceněny dluhové cenné papíry držené do splatnosti, ale pořizovací cena se upravuje o úroky. (Skála, Skálová, 2002)

Oceňování zásob

Oceňování k okamžiku uskutečnění účetního případu

Při pořízení

Oceňování zásob k okamžiku uskutečnění účetního případu vychází ze způsobu, jakým byly zásoby získány. Je možno je pořídit nákupem, vytvořením vlastní činností nebo bezúplatným nabytím či darem. Jsou rozlišovány tyto oceňovací základny:

- Pořizovací cena – oceňují se jí nakupované zásoby, kterými jsou materiál, zboží, mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny; vedlejšími pořizovacími náklady u zásob můžou být doprava, provize, pojistné, clo.

- Vlastní náklady – oceňují se tak zásoby vlastní výroby jako jsou výrobky, nedokončená výroba a polotovary. Může se jednat o náklady přímé i nepřímé, mohou být skutečné nebo zjištěné pomocí kalkulačních vzorců.
- Reprodukční pořizovací cena – touto cenou se oceňují zásoby získané bezúplatným nabytím.

Při spotřebě

Důvodem úbytku zásob ze skladu může být prodej, manko nebo škoda nebo darování. K ocenění zásob při úbytku ze skladu jsou používány oceňovací techniky, které byly k zásobám při jejich pořízení. Na bázi historické ceny jsou vytvořeny oceňovací techniky FIFO, LIFO, technika průměrných cen a pevná cena.

Oceňování k rozvahovému dni

Při účtování zásob způsobem B byla v průběhu roku vstupní cena účtována do nákladů (při způsobu A se pořizovací cena zachycuje na přechodný účet a poté jsou zásoby v této ceně zápisem převedeny na skladový účet). K rozvahovému dni se zaúčtuje konečný zůstatek zásob ve vstupní ceně na nákladový účet a souvztažně na účet aktivní.

K rozvahovému dni může být provedena inventarizace a zaúčtovány inventarizační rozdíly – přebytek či manko. Ocenění inventarizačních rozdílů bude zase vycházet z historických cen zásob. Pro přechodné snížení hodnoty zásob, mohou být k rozvahovému dni tvořeny opravné položky. (Kovanicová, 2008)

Oceňování pohledávek a závazků

Oceňování pohledávek a závazků ke dni uskutečnění účetního případu

Oceňovacími základnami jsou:

- Pořizovací cena – oceňují se jí pohledávky při nabytí za úplatu nebo bezúplatně. Vedlejší pořizovací náklady jsou např. poplatky a provize spojené s nákupem pohledávek.
- Jmenovitá hodnota – ocenění pohledávek a závazků při jejich vzniku.

- Pohledávka zaniká úhradou od dlužníka. V opačném případě je pohledávka odepsána. Pohledávku také můžeme snížit vzájemným zápočtem (pohledávka oceněna jmenovitou hodnotou). Lze ho provést, pokud má účetní jednotka vůči jinému subjektu pohledávku i závazek (je v postavení věřitele i dlužníka). Zápočet je možno provést pouze do výše nižší částky.

Účetní jednotka může taktéž z pozice věřitele postoupit pohledávku jinému věřiteli. Obvykle je pohledávka postoupena v nižší hodnotě, než je jmenovitá hodnota nebo pořizovací cena.

Oceňování pohledávek k rozvahovému dni

Pohledávky se oceňují:

- Reálná hodnota – tak se oceňuje pohledávka, která je určena k obchodování. Lze použít tržní hodnotu, posudek znalce nebo kvalifikovaný odhad nebo ocenění podle zvláštních právních předpisů.
- Jmenovitá hodnota – tou zůstávají oceněny pohledávky z obchodních vztahů.

Při přechodném snížení hodnoty pohledávky, je možno tvořit opravné položky. A to v případě, že dlužník doposud pohledávku neuhradil a účetní jednotka se domnívá, že existuje riziko, že se tak nestane nebo je-li o pohledávce veden soudní spor. Zákonem o dani z příjmu je stanoveno, jaká část pohledávky je považována za daňově uznatelný náklad.

Zda je jisté, že pohledávka zaplácena nebude, snižuje se její hodnota odpisem a to v plné výši a trvale.

Ocenění pohledávky při snížení její hodnoty opravnou položkou nebo odpisem, je založeno na principu historické ceny a vychází ze způsobu pořízení. (Strouhal, 2010)

2.2.3 Pohled IAS/IFRS

Základní koncepce praví, že oceňování je metodickým prvkem, který zásadně ovlivňuje vypovídací schopnost účetních informací. Účetní systém musí vycházet z toho, že realizace tohoto metodického prvku v praxi je možná, což v podstatě znamená vycházet ze schopnosti peněžní jednotky být pevným měřítkem hodnoty.

Pro přijatý způsob oceňování je důležité, zda je splněn předpoklad trvání podniku v dohledné budoucnosti. Je-li známo, že podnik v budoucnosti ukončí svou činnost, přístup k oceňování bude jiný než v případě, že podnik bude nadále fungovat.

V Koncepčním rámci jsou definovány výchozí oceňovací báze pro sestavení účetní závěrky:

- *historické náklady/ceny* – historical cost – které představují ocenění vycházející z původních nákladů vynaložených při pořízení aktiv, tedy z pořizovacích cen, nebo z odhadnuté částky, kterou by bylo třeba vynaložit na jejich získání v době pořízení; závazky se oceňují v částce, kterou bude podle očekávání třeba vynaložit na úhradu závazku
- *běžná cena* – current cost – je cena, která by musela být zaplacená, jestliže by se stejné nebo obdobné aktivum pořizovalo k datu ocenění; odráží odhadovanou cenu oceňovaného aktiva z pozice podniku nebo kupce, který hodlá majetek obnovit; závazky se oceňují v nediskontované částce nutné k vypořádání závazku k datu ocenění
- *realizovatelná/vypořádací hodnota* – realizace/settlement value – zakládá ocenění aktiv na úrovni peněžních prostředků, které by bylo možno získat prodejem aktiv při běžném způsobu jejich pozbytí; odráží odhadovanou cenu oceňovaného aktiva z pozice podniku, který hodlá majetek prodat; závazky se oceňují v nediskontovaných částkách, které bude třeba vynaložit k úhradě závazků v běžném podnikání k datu ocenění
- *současná hodnota* – present value – aktiva jsou oceněna v současné diskontované hodnotě budoucích čistých přítoků peněz; závazky se oceňují v současné diskontované hodnotě budoucích čistých odtoků peněz; toto je spíše metoda, která umožňuje vnášet do ocenění užívaného pro nejrůznější

účely faktor času, není tedy zcela systematické (mezi oceňovacími bázemi v Koncepčním rámci).

Nejčastěji užívanou bází jsou historické ceny. (Dvořáková, 2009)

Oceňování pozemků, budov a zařízení

Výchozí ocenění

Při pořízení se pozemky, budovy a zařízení oceňují pořizovací cenou. Tato cena obsahuje:

- 1) cenu pořízení včetně cla a nevratných daní po odečtení obchodních slev a rabatů
- 2) veškeré přímo přiřaditelné náklady nutné k uvedení aktiva do místa a podmínek, ve kterých je schopno fungovat způsobem zamýšleným vedením
- 3) odhad nákladů spojených s demontáží a odstraněním majetku a obnovou místa, na kterém je situován. Tato povinnost vznikne společnosti buď v době, kdy je majetek pořizován nebo jako důsledek užívání majetku v průběhu určitého období z důvodů jiných než je výroba zásob v průběhu tohoto období.

Příklad ostatních přímo přiřaditelných nákladů:

- částky zaměstnaneckých požitků, které přímo vyplývají z výstavby nebo pořízení pozemků, budov a zařízení
- náklady na přípravu místa
- náklady na přepravu a manipulaci
- náklady na instalaci a montáž
- náklady na testování, zda aktivum funguje správně, snížené o čisté výtěžky z prodeje jakékoliv položky vyrobené v době uvádění aktiva do příslušného místa a podmínek (př. vzorky vyrobené v rámci testování zařízení)
- náklady na profesní odborníky

Pokud jsou s pořízením aktiva spojeny úroky z úvěrů, má společnost v souladu s IAS 23 – Výpůjční náklady právo volby účtovat tyto úroky do nákladů v období, kdy byly vynaloženy, nebo je aktivovat do ceny dlouhodobého majetku.

Součástí pořizovací ceny pozemků, budov a zařízení nejsou:

- 1) náklady na otevření nového zařízení
- 2) náklady na představení nového výrobku nebo služby (včetně nákladů na reklamní a propagační aktivity)
- 3) náklady spojené s podnikáním v nové lokalitě nebo s novou skupinou zákazníků (včetně nákladů na školení personálu)
- 4) administrativní a jiné všeobecné režijní náklady.

Dále nejsou součástí pořizovací ceny částky, které vznikly při užívání nebo přemístění majetku, například:

- náklady vzniklé v době, kdy majetek, který je schopný fungovat způsobem zamýšleným vedením, dokud nebyl uveden do provozu nebo nefunguje na plnou kapacitu
- počáteční provozní ztráty, například ty, které vznikají v době, kdy se teprve tvoří poptávka po produkci získané z daného majetku
- náklady na přemístění nebo reorganizaci části nebo všech operací společnosti.

Od české úpravy se zřetelně odlišuje zejména požadavek IAS 16 na přičítání odhadovaných nákladů na demontáž a odstranění aktiva a uvedení místa do původního stavu do pořizovací ceny majetku. (Černý, Krupová, Vašek, 2005)

Uznání a oceňování nehmotných aktiv

Pokud nejsou kritéria uznání splněna, přestože příslušná položka naplňuje definici nehmotného aktiva, podnik ji nesmí uznat a vykázat jako nehmotné aktivum v rozvaze.

Kritéria uznání jsou:

- 1) existuje pravděpodobnost, že očekávané budoucí ekonomické užitky přiřaditelné nehmotnému aktivu, poplynou do podniku
- 2) pořizovací náklady nehmotného aktiva lze spolehlivě stanovit.

Způsoby vzniku či pořízení nehmotného aktiva:

- pořízení nehmotného aktiva jako samostatného celku

- pořízení nehmotného aktiva prostřednictvím podnikové kombinace jako součást čistých aktiv
- pořízení nehmotného aktiva prostřednictvím vládní dotace
- pořízení nehmotného aktiva směnou za jiné nepeněžní aktivum
- pořízení nehmotného aktiva vnitřním generováním.

Požadavkem IAS 38 je ocenit nehmotné aktivum při prvotním uznání v pořizovacích nákladech – v pořizovací ceně. (Černý, Krupová, Vašek, 2005)

Oceňování zásob

Zásoby se podle standardu oceňují podle tzv. zásady LCM (Lower of Cost or Market). Za základ pro oceňování zásob se považuje pořizovací cena, která zároveň nesmí převyšovat čistou realizovatelnou hodnotu. Na rozdíl od jiných standardů nepovoluje IAS 2 přecenění zásob směrem nahoru na fair value (částka, za kterou může být aktivum směřeno nebo závazek vypořádán mezi znalými, ochotnými stranami v nespřízněné transakci).

Nakupované zásoby

Standard vymezuje běžné součásti nákladů na pořízení zásob. Patří do nich cena pořízení zásob, dovozní cla, nevratné daně, přepravní náklady, náklady na manipulaci a další náklady, které jsou přímo přiřaditelné k pořízení zboží, materiálu a služeb. Obchodní slevy a rabaty se od ocenění zásob odečítají.

Zásoby vlastní výroby

Zásoby vlastní výroby se podle IAS 2 oceňují v nákladech, které se přímo vztahují k jednotkám produkce. Tyto náklady zahrnují přímé náklady a systematicky alokovanou fixní a variabilní režii. Fixní režie zahrnuje např. odpisy nebo údržbu budov a zařízení, náklady na vedení společnosti a administrativu. Variabilní režijní náklady zahrnují např. nepřímý materiál nebo nepřímé mzdy.

Ostatní náklady

Ostatní náklady by se měly podle IAS 2 zahrnovat do ceny zásob, pouze pokud byly vynaloženy v souvislosti s uvedením zásob na jejich současné místo a do

současného stavu. Příkladem takových nákladů je nevýrobní režie a náklady na návrh designu produktu, určeného pro konkrétního zákazníka.

Součástí ocenění zásob nejsou tyto náklady:

- abnormální množství odpadu, neúčelně vynaložené práce a neúčelně vynaložených ostatních výrobních nákladů
- skladovací náklady, pokud nejsou nezbytné ve výrobním procesu před dalším výrobním stupněm
- administrativní režie, která nepřispívá k uvedení zásob na jejich současné místo a do současného stavu
- odbytové náklady

Zahrnování úroků do ceny zásob řeší IAS 23 – Výpůjční náklady. Podle tohoto standardu jsou úroky součástí ceny zásob pouze za situace, kdy trvá podstatně dlouhou dobu, než jsou tyto zásoby schopny prodeje. U zásob, které jsou vyráběny ve velkém množství nebo na opakující se bázi, nejsou úroky součástí jejich ocenění a účtují se do nákladů v období, kdy byly vynaloženy. (Černý, Krupová, Vašek, 2005)

Oceňování finančních nástrojů

U finančních nástrojů platí všeobecné pravidlo, podle něhož by všechny finanční nástroje měly být vedeny a vykazovány ve fair value. Fair value je podle IAS 39 definována jako částka, za kterou může být aktivum směřeno mezi znalými, ochotnými stranami v nespřízněné transakci za obvyklých podmínek. Jde o tzv. transakci „na délku paže“, tj, transakci, při níž zúčastněné strany nejsou strany spřízněné a jednají dobrovolně a bez nátlaku. Obecně lze stanovit, že fair value je zjistitelná u aktiva, které je tzv. komoditou (aktivum, které je obchodováno na aktivním a likvidním trhu).

Ocenění finančních nástrojů lze podle IAS 39 rozlišit na:

- ocenění při počátečním uznání
- ocenění k datu rozvahy

Při počátečním uznání musí podnik ocenit finanční nástroj v jeho fair value, která je upravena o všechny transakční náklady (např. o poplatky burze, zprostředkovatelské provize, výdaje spojené se zpracováním prospektu cenného papíru atd.). Tedy o všechny výdaje, které musí podnik vynaložit v přímé souvislosti s pořízením finančního aktiva nebo se vznikem finančního závazku. U finančního závazku musí vedlejší náklady snižovat výtěžek, který podniku plyne z jeho emise a představují tak diskont, který je časově odložen, resp. amortizován po dobu existence finančního závazku. Tato úprava plynoucí z existence transakčních nákladů se netýká finančních nástrojů ve fair value přeceňovaných výsledkově. V tomto případě jsou všechny vedlejší náklady zahrnuty k okamžiku jejich vynaložení do výsledku hospodaření.

Přístup k následnému oceňování finančních nástrojů je spojen s jejich kategorizací, přičemž lze vymezit následující báze oceňování:

- oceňování ve fair value s pravidelným přeceňováním – týká se kategorie finančních nástrojů ve fair value přeceňovaných výsledkově a finančních aktiv vhodných k prodeji
- oceňování v amortizované pořizovací/zůstatkové hodnotě za použití metody efektivního úroku – týká se kategorie finančních aktiv držných do splatnosti, půjček, pohledávek a kategorie ostatních finančních závazků
- oceňování v pořizovací ceně – jde o určitou poslední instanci při oceňování finančních nástrojů, konkrétně investic do kapitálových nástrojů, jejichž tržní hodnotu nelze zjistit na aktivním trhu. Obdobně jsou oceňovány i deriváty, které jsou vázány na takové majetkové investice a které jimi mají být vyrovnány.

Ke správnému ocenění finančního aktiva musí podnik ještě zohlednit pravidla týkající se snížení hodnoty. Zda-li zpětně získatelná částka není nižší než aktuální účetní hodnota.

V případě, kdy podnik realizuje zajišťovací účetnictví a předmětem jeho zajištění je některé z jeho držných finančních aktiv nebo některý z jeho existujících finančních závazků, jsou primární pro jejich ocenění pravidla platná pro příslušné zajištění. Tato pravidla mohou být v rozporu s uvedenými obecnými

pravidly pro následné oceňování finančních nástrojů. (Černý, Krupová, Vašek, 2005)

2.3 Vliv oceňovacích technik na ekonomické výsledky – účetní výkazy

2.3.1 Účetní výkazy

Účetní výkazy jsou určitým modelem podniku, který zobrazuje podnik ve finanční terminologii. Jsou výsledkem úsilí vytvořit představu o podniku, která by se co nejvíce blížila skutečnosti. Účetní informace o podniku jsou vloženy do třech základních účetních výkazů. Do rozvahy, výsledovky a výkazu o peněžních tocích.

Rozvaha podává informace o stavu aktiv, závazků a vlastním kapitálu k určitému datu a poskytuje tím informace důležité pro posouzení finanční pozice podniku. Další dva výkazy podávají informace o podniku za určitý časový interval. Výsledovka o jeho výkonnosti, výkaz o peněžních tocích o schopnosti podniku vytvářet peněžní prostředky, zajistit jimi likviditu a dostatečné finanční zdroje a o schopnosti případné volné zdroje investovat. (Kovanicová, 2004)

Rozvaha

Majetek vstupuje během účetního období do hospodářské činnosti, v níž dochází (zejména u oběžných aktiv) k neustálé přeměně jeho forem. Tato přeměna rovněž vyvolává, podle charakteru hospodářské činnosti, odpovídající změny ve složení zdrojů. Tím dochází ke změnám položek rozvahy. Každá hospodářská operace má dvojí dopad na rozvahu, což se projevuje v tom, že změna u určité položky aktiv je vždy vykompenzována jinou položkou rozvahy a také změna určité položky pasiv je vykompenzována jinou položkou rozvahy. (Kovanicová, 2004)

Výkaz zisků a ztráty

Výsledek hospodaření se stanovuje po stupních. Odděleně za provozní činnost, finanční činnost a mimořádnou činnost. Součet výsledků za provozní a finanční činnost dává výsledek hospodaření za běžnou činnost, který se zdaňuje daní z příjmů. Ostatní položky tvoří mimořádný výsledek hospodaření. Po sečtení zdaněného běžného výsledku hospodaření a zdaněného mimořádného výsledku

hospodaření vznikne disponibilní hospodářský výsledek, který čeká na své rozdělení. Pro demonstraci bych využila provozní výsledek hospodaření:

Jeho rozhodující část pochází ze základních, opakujících se činností určitého typu. Charakteristickým rysem takových transakcí je skutečnost, že vystupují jednak jako náklady, jednak jako výnosy, jež umožňují reprodukci nákladů. Mezi výnosy a náklady existuje v tomto případě reciproční vztah, který umožňuje jejich souměřitelnost. V rámci provozní činnosti však vznikají i takové operace, u nichž chybí reciproční vztah a které se projevují pouze jednostranně. Buď jako náklad – snižující výsledek hospodaření nebo jako výnos – zvyšující výsledek hospodaření.

V souvislosti s výpočtem provozního výsledku hospodaření se u výrobního podniku vyskytuje problém, který se označuje jako problém věcné shody výnosů s náklady. Zisk/ztráta se totiž zjišťuje porovnáním nákladů a výnosů, které jsou vztaheny k časovému intervalu. Běžně se stává, že podnik má na skladě zásoby vlastní výroby, které v daném období vyrobil, ale neprodal, což znamená zvýšení nákladů běžného období, aniž by proti nim stála skutečná tržba. Protože se předpokládá, že budou prodány v příštím období a že je v nich uložen budoucí ekonomický prospěch, zahrne se jejich výše do výnosů běžného období, kde vyjadřuje budoucí příjem peněz. Opačný případ nastane, jestliže podnik prodal v běžném období výrobky, které vyrobil v minulém období. Tato transakce se projeví jako výnos, proti němuž v běžném období nejsou obsaženy reciproční náklady. Proto se musí tržby za tyto výrobky snížit o náklady, které na ně byly v minulém období vynaloženy.

Znamená to např., že dva podniky s naprosto shodným fyzickým stavem téhož materiálu vykáží (v důsledku odlišné oceňovací techniky) jeho stav v rozvaze v odlišné peněžní částce. A obdobně: shodná naturální spotřeba tohoto materiálu bude v nákladech každého podniku vyjádřena odlišnou výší. (Kovanicová, 2004)

Výkaz o peněžních tocích

V tržních ekonomikách tvoří tento výkaz významnou složku finanční analýzy. Je nejen záznamem roční historie o peněžních tocích, ty samy jsou totiž výslednicí rozhodovacích procesů, takže jejich rozbořením se může posoudit a zhodnotit

úroveň finančního řízení podniku, jeho schopnost vytvářet peněžní prostředky a jeho politiku týkající se užití vytvořených prostředků.

Výkaz peněžních toků je založen na změnách nepeněžních položek rozvahy a na položkách nákladů a výnosů. Sestavení výkazu tedy vyžaduje odvozovat ze změn příslušných položek rozvahy jim odpovídající peněžní toky. (Kovanicová, 2004)

2.3.2 Vliv metody oceňování ve skutečných pořizovacích cenách na ekonomické výsledky

Při splnění podmínek, které jsem uvedla v předešlé kapitole, budou informace poskytované účetnictvím a na jejich základě sestavené účetní výkazy poskytovat reálný, pravdivý a spolehlivý základ pro hodnocení finanční situace podniku, jeho výsledku hospodaření a míry dosahované výnosnosti z investovaného kapitálu, zajišťovat ochranu a uchování vlastníky vloženého kapitálu atd.

Vývoj tržního hospodářství, růst jeho složitosti a složitosti jeho řízení však postupně prokazuje, že výše zmíněné podmínky (nebo alespoň některé z nich) nelze prakticky v rozvinuté tržní ekonomice splnit. Prakticky dochází k tomu, že výdaje spojené s pořízením dané položky aktiv nelze vždy spolehlivě zjistit, že tržní cena aktiv se v průběhu doby běžně mění, že kolísá i kupní síla peněz. Velké potíže působí i správné rozdělení skutečných pořizovacích cen aktiv do nákladů jednotlivých účetních období v souladu se zásadou správného věcného a časového přiřazování nákladů k výnosům dosažených v jednotlivých obdobích. Logickým důsledkem tohoto vývoje je, že informace poskytované na základě uplatnění této metody ztrácejí postupně svou relevantnost, objektivnost, průkaznost a spolehlivost z hlediska potřeb uživatelů.

Zisky z vlastnění (držení) aktiv – tzv. kapitálové zisky, u nichž během období došlo k růstu tržních cen, se nevykazují v účetním období, kdy vznikají, ale až při realizaci příslušné položky aktiv. V důsledku toho je celkový výsledek hospodaření vykázáný za příslušné období neúplný. Na druhé straně však platí, že v daném účetním období se mohou vykázat i zisky z držení aktiv, které vznikly v minulých obdobích, avšak realizovány byly až v tomto účetním období. V takovém případě může být zisk běžného období nadhodnocen. Předchozí závěr platí plně i pro

nerealizované kapitálové ztráty vyplývající z poklesu tržních cen aktiv (tedy nebyla nerealizovaná ztráta vykázána ve výkazu zisků a ztráty za období, v němž vznikla).

Ignorace vývoje tržních cen, zejména jde-li o významné změny cen, sestavované účetní výkazy spolehlivě nevyjadřují ani finanční situaci podniku, ani dosažený výsledek hospodaření, a tudíž ani míru výnosnosti investovaného kapitálu.

Další následek důsledného dodržování tohoto oceňování je značné zkreslení souborných účetních informací hlavně v obdobích vyšší míry inflace. Jde o zkreslení vykázané celkové částky hospodářského výsledku a jeho struktury. Chybějící v něm údaje o výši zisků či ztrát z kupní síly peněz vztahující se k tzv. peněžním aktivům a dluhům. Navíc v něm nejsou obsaženy údaje o změnách běžných tržních cen dané struktury podnikových aktiv lišící se od vývoje celkové změny vyjádřené indexem celkové cenové hladiny. Dále dochází k nesprávnému vykázání reálné výše vlastního jmění podniku. Také chybějí spolehlivé informace o tom, zda se uchovává kupní síla majetkové podstaty podniku z počátku období. Nelze ani spolehlivě zjistit skutečně dosahovanou výnosnost z investovaného kapitálu. A chybějí i dostatečné informace pro spolehlivé předvídání dlouhodobé finanční situace podniku.

Pojetí hospodářského výsledku v systému oceňování ve skutečných pořizovacích cenách je založeno na uchování nominální peněžní výše majetkové podstaty, nikoli na jejím pojetí jako určité produktivní schopnosti podniku. V případě růstu cen to vyvolává následné finanční problémy při obnově vynaložených aktiv. Vzniká tak problém tzv. eroze majetkové podstaty podniku. (Fireš, Zelenka, 1993)

2.3.3 Vliv metody oceňování v běžných reprodukčních pořizovacích cenách

Zisk zde představuje rozdíl mezi dosaženými výnosy za období a částku vynaložených vstupů na jejich dosažení, oceněnou na úrovni běžných reprodukčních pořizovacích cen.

Zisk zde tedy měří přírůstek vlastního jmění podniku, který vyplývá z operací podniku uskutečněných za dané účetní období, po uchování agregované částky

čistých peněžních aktiv a hmotných aktiv podniku (na rozdíl od uchování původního, počátečního vkladu vlastníků do hmotných aktiv). To ale neznamená, že musí být celá jeho částka rozdělena. Otázka rozdělování zisku je specifickým finančním rozhodnutím, pro které oceňování na bázi reprodukčních cen poskytuje sice lepší podklady, avšak samotné rozdělení zisku je i záležitostí uvážení řady dalších faktorů. Zisk zde zjišťovaný však ukazuje na maximální částku prostředků, kterou může vedení podniku rozdělit, aniž by to bylo na úkor majetkové podstaty podniku měřené jeho produkčních schopností.

Čistý zisk z vlastnictví aktiv zde vyjadřuje přírůstek cen těchto aktiv během období a představuje dodatečné finanční prostředky, které musí podnik uchovat, aby je ve stejném rozsahu obnovil. Tato částka by proto neměla být součástí zisku, protože její rozdělení by vyvolalo finanční potíže.

Podnik tyto dodatečné prostředky získává tak, že z výnosů daného období odečítá vyšší částky nákladů odvozené z vyšších reprodukčních cen. Pokud podnik není schopen tyto vyšší náklady přenést na vyšší prodejní ceny svých výrobků, dochází k tomu, že se jeho zisk, a tím i míra dosahované výnosnosti snižují. Vyšší reprodukční pořizovací ceny nutné na obnovu spotřebovaných aktiv tak vlastně nepředstavují pro podnik přínos, spíš naopak. Proto je správnější, aby tyto zisky z vlastnění aktiv nebyly v účetnictví a v rozvaze podniku vykazovány jako „zisk z vlastnění aktiv“, ale lépe například jako „rezervní fond z přecenění aktiv“ apod.

Existují ale dva praktické důvody, aby zisk vyplývající z růstu cen aktiv byl považován za součást výsledku hospodaření podniku za dané účetní období. První je, že podnik může v následujícím období přejít na jiné složení svých aktiv, které mu umožní uchovat stejnou produkční schopnost při nižších pořizovacích cenách. Takto získaný přebytek prostředků lze pak považovat za součást hospodářského výsledku období, a lze jej rozdělovat při současném uchování produkčních schopností podniku. Ten druhý důvod je, že podnik může veškerá svá aktiva prodat, uhradit své dluhy a ukončit činnost v daném oboru podnikání. Pro podnik zde nebude rozhodující hmotné pojetí majetkové podstaty, ale její finanční pojetí. (Fireš, Zelenka, 1993)

2.3.4 Přepočítání účetních výkazů na pevnou kupní sílu peněz

Existují dvě kategorie změn cen, které je třeba v účetnictví rozlišovat, izolovat, samostatně posuzovat, a to:

- buď inflace nebo deflace (změny cen v celkové cenové hladině v národním hospodářství)
- změny cen konkrétních položek podnikových aktiv

Inflace je vyjádřením situace, kdy dochází k růstu celkové cenové hladiny a je nutno za nákup stejného koše zboží a služeb zaplatit více peněz než dříve. Výsledkem je, že se kupní síla peněžní jednotky snížila.

Opačným případem je **deflace**, při níž dochází k poklesu celkové cenové hladiny a růstu kupní síly peněžní jednotky.

Problém kupní síly peněz a jejich změn je problémem obecně ekonomickým, popř. i sociálním. Mění se kupní síla peněz ovlivňuje nejen výši, ale i strukturu a vypovídací schopnost téměř všech základních finančních charakteristik podnikové činnosti, ale působí např. i na vztahy mezi podniky jako věřiteli a dlužníky nebo např. pro správné stanovení mzdové politiky podniku, pro výpočet a placení správné výše daní. Hospodářské operace stejného druhu uskutečněné v různých obdobích jsou z hlediska výše kupní síly nescitatelné, údaje o nich jsou nehomogenní, tzn. obsahové nesrovnatelné.

Tato metoda jde cestou přepočtu účetních údajů/výkazů na pevnou kupní sílu peněz. V takovém systému se tedy pevná/konstantní kupní síla peněžní jednotky považuje za podstatnou charakteristiku peněz a uznává se fakt, že kupní síla peněz je variabilní veličinou a že důsledky toho je třeba v účetnictví vyjádřit. Je třeba rozlišovat dva typy cenových změn:

- změny cen u jednotlivých konkrétních položek zboží či služeb
- změny cen široké skupiny či tzv. koše zboží a služeb.

Možnost provádění přepočtu účetních výkazů sestavených primárně ve variabilní kupní síle peněz na jejich pevnou kupní sílu a především i jejich spolehlivost je zcela zásadně závislá na úrovni evidence změn v kupní síle peněz, tj. na kvalitě cenové statistice.

Částky zaúčtované na účtech a vykázané v účetních výkazech v původní kupní síle peněžní jednotky se přepočtou na pevnou kupní sílu k určitému datu. Běžný postup je takový, že všechny částky účetních výkazů, které nejsou vyjádřeny v kupní síle peněz ke dni jejich sestavení, je nutno přepočíst na kupní sílu ke dni jejich sestavení.

V podstatě existují dvě možnosti přepočtu:

- všechny údaje přepočítat zpětně na kupní sílu platnou k určitému dřívějšímu datu (např. na počátku roku)
- provést přepočet na současnou kupní sílu, tj. ke konci roku

Používá se spíše druhá varianta, neboť pro uživatele účetních výkazů je bližší a srozumitelnější současná kupní síla. (Fireš, Zelenka, 1993)

3 Metodika

Cílem mé bakalářské práce je zhodnotit metody oceňování a posoudit vliv těchto oceňovacích technik na ekonomické výsledky.

Ve své bakalářské práci se zabývám problematikou oceňování a jeho dopadem na ekonomické výsledky. V praktické části této práce zhodnotím vlivy vybraných východisek oceňování na účetní výkazy. Praktická část tedy zahrnuje prezentaci údajů získaných z konkrétní účetní jednotky a dopad změn ocenění. Pro mou interpretaci mi budou sloužit údaje účetní jednotky Slévárna neželezných kovů, s. r. o., za rok 2011.

V první části praktické práce zhodnotím vliv na účetní závěrku při změně metody oceňování u zásob podniku. Konkrétně půjde o rozdíl ocenění mezi metodou váženého aritmetického průměru a metodou FIFO. Půjde o zásoby materiálu. Metodou FIFO budu zásoby materiálu vyskladňovat v cenách nejstarších skladových zásob. Metodou váženého aritmetického průměru budu zásoby materiálu vyskladňovat zprůměrovanými cenami.

Bude mi umožněno nahlédnout do skladových karet za měsíc leden, z kterých následně vytvořím příjemky a výdejky v obou metodách. Poté zhodnotím, která metoda je pro podnik přijatelnější.

Ve druhé části přepočítám rozvahu na pevnou kupní sílu peněz, při inflaci 1,9 % (zdroj: Český statistický úřad). Budu postupovat tak, že nejprve přepočítám počáteční rozvahu na pevnou kupní sílu peněz ke konci roku. Poté předložím přepočtenou konečnou rozvahu v kupní síle peněz ke konci roku. Budu vycházet z rozvah v zjednodušeném rozsahu podniku Slévárna neželezných kovů, za rok 2011.

Tímto přepočtem zjistím dodatečné finanční prostředky, které by podnik neměl rozdělovat, aby ochránil kupní sílu peněz vložených do počátečního kapitálu – uchování majetkové podstaty podniku. A zjistím skutečnou ztrátu z poklesu kupní síly podniku.

Konečný rozdíl mezi rozvahou vykázanou společností Slévárna neželezných kovů, s. r. o. a její přepočítanou rozvahou bude zhodnocen poměrovými ukazateli finanční analýzy.

Ve třetí části praktické práce řeším rozdíl mezi úpravou ocenění majetku v České republice a úpravou podle Mezinárodních účetních standardů. Půjde o ocenění samostatných movitých věcí. V rámci IFRS jde o zařazení do standardu IAS 16 - Pozemky, budovy a zařízení. Pro znázornění rozdílu použiji konkrétně model přecenění reálnou hodnotou. Kdy majetek vykáží v reálné hodnotě k datu přecenění, a navýším ho souvztažně s fondem z přecenění.

4 Charakteristika společnosti

Společnost byla založena 18. dubna roku 2000. Je to společnost s ručením omezením, kde statutární orgán tvoří tři jednatele. Jménem společnosti jednají jednatele samostatně. Základní kapitál společnosti je 100 000,- Kč. Společnost je zapsána v obchodním rejstříku vedeného Krajským soudem v Českých Budějovicích. Průměrný počet zaměstnanců je osm.

Předmět podnikání:

- Slévárenství
- Zámečnictví
- Kovoobráběčství
- Truhlářství
- Koupě zboží za účelem dalšího prodeje
- Pronájem nemovitostí.

Používané metody oceňování ve vybraném roce

V roce 2011 neproběhl žádný nákup zásob vytvořený ve vlastní režii, dlouhodobý hmotný majetek ani dlouhodobý nehmotný majetek nebyl vytvořen ve vlastní režii. Cenné papíry ani majetkové účasti společnost nevlastní. Nedošlo ani k oceňování v reprodukčních pořizovacích cenách. Ke změnám způsobu oceňování, postupů odepisování ani postupů účtování ve variantě B nedošlo. Opravné položky k majetku ani rezervy se netvořily.

Společnost pro ocenění dlouhodobého hmotného majetku uplatňuje princip oceňování v historických cenách. U oceňování zásob používá metodu váženého aritmetického průměru. Pohledávky a závazky společnosti se oceňují v nominálních hodnotách.

4.1 Změna metody oceňování u skladových zásob podniku

Skladové položky lze oceňovat na skladě a při jejich vyskladnění několika způsoby. Společnost Slévárna neželezných kovů, používá metodu váženého aritmetického průměru. Tuto metodu používá převážná většina účetních jednotek.

Metoda váženého aritmetického průměru

Cena, kterou se zásoby na skladě oceňují, se zjišťuje váženým aritmetickým průměrem. Jako váha slouží množství zásob v dodávkách. Vážený aritmetický průměr můžeme zjišťovat buď jednou za měsíc (na začátku nebo na konci) nebo ho můžeme přepočítávat průběžně.

Metoda FIFO

First in, first out – tzn. první do skladu, první ze skladu. Při vyskladnění položek zásob se používá cena nejstarší skladové zásoby. Opakem je metoda oceňování LIFO. Last in, first out – tzn. poslední do skladu, první ze skladu. Tato možnost oceňování je v České republice zakázána.

Společnost Slévárna neželezných kovů, s. r. o. používá metodu váženého aritmetického průměru. Měla jsem možnost nahlédnout do skladových karet za měsíc leden. Příjemky a výdejky, které jsem si z těchto karet vytvořila, jsou v přílohách 1, 2 a 3.

Pro znázornění výpočtů, jak jsem příjemky a výdejky tvořila, uvádím příklad konkrétního materiálu, a to kusového plechu.

Postup u metody FIFO:

- první příjemka ze dne 2. 1. 2011 byla 50 kg/33,- Kč
- první výdejka ze dne 5. 1. 2011 byla 30 kg/33,- Kč
- příjemka ze dne 17. 1. 2011 byla 30 kg/34,50,- Kč
- příjemka ze dne 20. 1. 2011 byla 20 kg/35,- Kč
- výdejka ze dne 21. 1. 2011 byla dohromady 40 kg, tudíž bylo vydáno 20 kg/33,- Kč ($50 - 30 = 20$) a 20 kg/34,50,- Kč
- výdejka ze dne 29. 1. 2011 byla dohromady za 20 kg, tudíž bylo vydáno 10 kg/34,50,- Kč ($30 - 20 = 10$) a 10 kg/35,- Kč
- na skladě zbývá 10 kg/35,- Kč kusového plechu, celkem za 350,- Kč.

Tabulka 1: Příjemky a výdejky kusového plechu metodou FIFO

Metoda FIFO					
		Příjemky		Výdejky	
		Kg	Kč	Kg	Kč
Datum	PZ	0	0,00	0	0,00
2.1.	P001	50	33,00		
5.1.	V001			30	33,00
17.1.	P002	30	34,50		
20.1.	P003	20	35,00		
21.1.	V002			20	33,00
21.1.	V002			20	34,50
29.1.	V003			10	34,50
29.1.	V003			10	35,00
Celkem		100	3 385,00	90	3 035,00

Zdroj: vlastní

Postup u metody Váženého aritmetického průměru:

- příjemka ze dne 2. 1. 2011 byla 50 kg / 33,- Kč
- výdejka ze dne 5. 1. 2011 byla 30 kg / 33,- Kč
- příjemka ze dne 17. 1. 2011 byla 30 kg / 34,50,- Kč
- příjemka ze dne 20. 1. 2011 byla 20 kg / 35,- Kč
- výdejka ze dne 21. 1. 2011 byla 40 kg / 34,21,- Kč; k této ceně jsem dospěla následujícím výpočtem: $[(20 \cdot 33) + (30 \cdot 34,50) + (20 \cdot 35)] / 70 = 34,21,-$ Kč, kdy číslo „70“ znamená počet kg na skladě
- výdejka ze dne 29. 1. 2011 byla 20 kg / 34,21,- Kč
- na skladě zbývá 10 kg / 34,21 kusové plechu, celkem za 342,10,- Kč.

Tabulka 2: Příjemky a výdejky kusového plechu metodou váženého aritmetického průměru

Metoda váženého aritmetického průměru					
		Příjemky		Výdejky	
		Kg	Kč	Kg	Kč
Datum	PZ	0	0,00	0	0,00
2.1.	P001	50	33,00		
5.1.	V001			30	33,00
17.1.	P002	30	34,50		
20.1.	P003	20	35,00		
21.1	V002			40	34,21
29.1	V003			20	34,21
Celkem		100	3385,00	90	3042,60

Zdroj: vlastní

Stav účtu 501 – Spotřeba materiálu a účtu 112 – Materiál na skladě vypadal na konci měsíce ledna tento:

- metoda váženého aritmetického průměru: 501/112 151 983,50,- Kč
- FIFO: 501/112 137 471,50,- Kč
- rozdíl: 14 512,- Kč.

Dle mého názoru je firmou zvolená metoda váženého aritmetického průměru optimální (z daňového pohledu). Doporučila bych ji používat i nadále. Změna metody, neboli použití metody FIFO, by mělo vliv jak na rozvahu, tak na výsledek.

Při promítnutí do rozvahy by tato změna ovlivnila výši oběžných aktiv i výsledek hospodaření. Změna výsledku hospodaření by se promítla v pasivech. Zvýšily by se krátkodobé závazky, protože by se zvýšila daň (z důvodu snížení nákladů a tím pádem zvýšení provozního výsledku hospodaření).

Závěrem této kapitoly bych chtěla zdůraznit, že ocenění zásob má vliv na účetní výkazy – ekonomické výsledky společnosti.

4.2 Přepoččet rozvahy na pevnou kupní sílu peněz

K přepočtu rozvahy na pevnou kupní sílu peněz mi budou sloužit rozvahy podniku Slévárna neželezných kovů, s. r. o. za rok 2011. Jedná se o počáteční rozvahu a rozvahu ke konci rozvahového dne.

Počáteční rozvaha mnou vybraného podniku vypadala následovně:

Tabulka 3: Počáteční rozvaha

Počáteční rozvaha k 1. 1. 2011 (v tis. Kč)			
AKTIVA		PASIVA	
AKTIVA CELKEM	2 427	PASIVA CELKEM	2 427
Dlouhodobý majetek	58	Vlastní kapitál	1 859
<i>Dlouhodobý nehmotný majetek</i>	0	<i>Základní kapitál</i>	100
<i>Dlouhodobý hmotný majetek</i>	58	<i>Kapitálové fondy</i>	17
<i>Dlouhodobý finanční majetek</i>	0	<i>Rezervní fondy, nedělitelný fond</i>	10
Oběžná aktiva	2 369	<i>Výsledek hospodaření minulých let</i>	1 732
<i>Zásoby</i>	743	Cizí zdroje	568
<i>Dlouhodobé pohledávky</i>	0	<i>Rezervy</i>	0
<i>Krátkodobé pohledávky</i>	500	<i>Dlouhodobé závazky</i>	0
<i>Krátkodobý finanční majetek</i>	1 126	<i>Krátkodobé závazky</i>	568
		<i>Bankovní úvěry a výpomoci</i>	0

Zdroj: vlastní

Rozvaha ke konci období, tedy k 31. prosinci roku 2011, měla tuto podobu:

Tabulka 4: Rozvaha k 31. 12. 2011

Rozvaha k 31. 12. 2011 (v tis. Kč)			
AKTIVA		PASIVA	
AKTIVA CELKEM	2 689	PASIVA CELKEM	2 689
Dlouhodobý majetek	53	Vlastní kapitál	2 185
<i>Dlouhodobý nehmotný majetek</i>	0	<i>Základní kapitál</i>	100
<i>Dlouhodobý hmotný majetek</i>	53	<i>Kapitálové fondy</i>	17
<i>Dlouhodobý finanční majetek</i>	0	<i>Rezervní fondy, nedělitelný fond</i>	10
Oběžná aktiva	2 636	<i>Výsledek hospodaření minulých let</i>	1 732
<i>Zásoby</i>	1 072	<i>Výsledek hospodaření běž. období</i>	326
<i>Dlouhodobé pohledávky</i>	0	Cizí zdroje	504
<i>Krátkodobé pohledávky</i>	619	<i>Rezervy</i>	0
<i>Krátkodobý finanční majetek</i>	945	<i>Dlouhodobé závazky</i>	0
		<i>Krátkodobé závazky</i>	504
		<i>Bankovní úvěry a výpomoci</i>	0

Zdroj: vlastní

Částka zisku, který společnost získala do konce roku ve výši 326 000,- Kč, se rovná přírůstku čistých aktiv, respektive zdrojů jejich krytí, za období, tj. 2 185 000,- Kč (127 000 + 1 732 000 + 326 000 = konečný stav čistých aktiv) mínus částka počátečního stavu čistých aktiv, respektive zdrojů jejich krytí, tj. 1 859 000,- Kč (127 000 + 1 732 000).

Počáteční zásoba zásob byla spotřebována celá. Konečný zůstatek zásob je na úrovni kupní síly peněz platné ke konci roku, tudíž už nebude přepočítáván.

Průměrná míra inflace v roce 2011 byla 1,9 % (měřená indexem vývoje spotřebitelských cen). Zjištěno dle Českého statistického úřadu.

Za prvé je nutno přepočíst počáteční rozvahu na kupní sílu peněz ke konci roku.

Přepočtená počáteční rozvaha vypadá takto:

Tabulka 5: Přepočítaná počáteční rozvaha

Přepočítaná počáteční rozvaha (v tis. Kč)			
AKTIVA		PASIVA	
AKTIVA CELKEM	2 442	PASIVA CELKEM	2 442
Dlouhodobý majetek	59	Vlastní kapitál	1 874
<i>Dlouhodobý nehmotný majetek</i>	0	<i>Základní kapitál</i>	100
<i>Dlouhodobý hmotný majetek</i>	58	<i>Kapitálové fondy</i>	17
<i>Dlouhodobý finanční majetek</i>	0	<i>Rezervní fondy, nedělitelný fond</i>	10
Oběžná aktiva	2 383	<i>Výsledek hospodaření minulých let</i>	1 732
<i>Zásoby</i>	757	<i>Úprava o vliv inflace</i>	35
<i>Dlouhodobé pohledávky</i>	0	<i>Ztráta ze změny kupní síly/inflace</i>	-20
<i>Krátkodobé pohledávky</i>	500	Cizí zdroje	568
<i>Krátkodobý finanční majetek</i>	1 126	<i>Rezervy</i>	0
		<i>Dlouhodobé závazky</i>	0
		<i>Krátkodobé závazky</i>	568
		<i>Bankovní úvěry a výpomoci</i>	0

Zdroj: vlastní

Výpočty:

- $1,9 \% \text{ z } 58 = 1,102 \doteq 1$

$58 + 1 = 59$ (přepočet dlouhodobého hmotného majetku)

- $1,9 \% \text{ z } 743 = 14,117 \doteq 14$

$743 + 14 = 757$ (přepočet zásob)

- $127 + 1732 = 1859$ [(základní kapitál + kapitálové fondy + rezervní fond, nedělitelný fond) + výsledek hospodaření minulých let]

$1,9 \% \text{ z } 1859 = 35,321 \doteq 35$ (úprava o vliv inflace)

- $1626 - 568 = 1058$ [(krátkodobé pohledávky + krátkodobý finanční majetek) – krátkodobé závazky]

$1,9 \% \text{ z } 1058 = 20,102 \doteq 20$ (ztráta ze změny kupní síly/inflace)

Zůstatky nepeněžních aktiv – hmotný majetek a zásoby zboží - se přepočtou 1,9 % (hodnotou cenového indexu) se souvztažným zápisem na účtu „úprava o vliv inflace“.

Zůstatky peněžních aktiv a dluhů – peněžní prostředky a dluhy věřitelů – se nepřepočítávají, ale jejich rozdíl z kupní síly se zobrazí na účty:

- a) „ztráta z kupní síly peněz“ – pokud jsou peněžní prostředky větší než dluhy věřitelů
- b) „zisk z kupní síly peněz“ – pokud jsou dluhy věřitelů větší než peněžní prostředky,

se souvztažným zápisem na účtu „úprava o vliv inflace“.

Zůstatek účtu úprava o vliv inflace se rozděluje na dvě části. První připadá na přepočtené zůstatky nepeněžních aktiv, druhá znamená ztrátu z kupní síly peněz u peněžních aktiv. Vykazují se jako doplňující část vlastního kapitálu s tím, že ztráta z kupní síly peněz je následně odečtena ze zisku. Při 1,9 % inflaci je tedy výše vlastního jmění v přepočtené rozvaze uvedena ve výši nutné k uchování kupní síly počátečního zůstatku vlastního kapitálu ke konci roku.

Zde je přepočtená konečná rozvaha v kupní síle peněz ke konci roku:

Tabulka 6: Přepočítaná rozvaha v kupní síle peněz ke konci roku

Přepočítaná konečná rozvaha v kupní síle peněz ke konci roku (v tis. Kč)			
AKTIVA		PASIVA	
AKTIVA CELKEM	2 690	PASIVA CELKEM	2 690
Dlouhodobý majetek	54	Vlastní kapitál	2 186
<i>Dlouhodobý nehmotný majetek</i>	0	<i>Základní kapitál</i>	100
<i>Dlouhodobý hmotný majetek</i>	54	<i>Kapitálové fondy</i>	17
<i>Dlouhodobý finanční majetek</i>	0	<i>Rezervní fondy, nedělitelný fond</i>	10
Oběžná aktiva	2 636	<i>Výsledek hospodaření minulých let</i>	1 732
<i>Zásoby</i>	1 072	<i>Výsledek hospodaření běž. období</i>	292
<i>Dlouhodobé pohledávky</i>	0	<i>Úprava o vliv inflace</i>	35
<i>Krátkodobé pohledávky</i>	619	Cizí zdroje	504
<i>Krátkodobý finanční majetek</i>	945	<i>Rezervy</i>	0
		<i>Dlouhodobé závazky</i>	0
		<i>Krátkodobé závazky</i>	504
		<i>Bankovní úvěry a výpomoci</i>	0

Zdroj: vlastní

Výpočty:

- $1,9 \% \text{ z } 5 = 0,1$

$5 + 0,1 = 5,1 \doteq 5$ (přepočet oprávek)

- $326 - 14 - 0,1 - 20 = 291,9 \doteq 292$ (výpočet zisku)

Přírůstek celkových čistých aktiv podniku uvedených v kupní síle peněz koncem roku, oproti jejich počátečnímu stavu přepočtenému na stejnou kupní sílu mínus

ztráta z kupní síly počátečního zůstatku čistých peněžních aktiv se rovná čistému zisku.

Srozumitelněji to znamená, že od původní nepřečtené částky zisku je odečteno dodatečné zvýšení zásob, odpisy dlouhodobého hmotného majetku a ztráta z poklesu kupní síly čistých peněžních aktiv.

Z toho plyne tento závěr - účet úprava o vliv inflace ukazuje potřebu dodatečných finančních prostředků, které by podnik neměl rozdělovat, což je 35 000,- Kč. A to z toho důvodu, aby ochránil kupní sílu peněz vložených do počátečního kapitálu. Neboli, aby uchoval majetkovou podstatu podniku.

Zůstatek účtu ztrát z poklesu kupní síly peněz představuje skutečnou ztrátu z poklesu kupní síly podniku, což je 20 000,- Kč, protože v období inflace podnik vlastnil peněžní aktiva.

Pro zhodnocení rozdílu mezi rozvahou ke konci roku, kterou společnost vykazala, a rozvahou přepočítanou na pevnou kupní sílu peněz ke konci roku, využijí služeb finanční analýzy. (Finanční analýza umožňuje rozšiřovat vypovídací schopnost údajů účetní jednotky. Údajů, jejichž hlavním přínosem je ohodnocení celkového hospodaření společnosti a její finanční situace.)

Pro mou interpretaci použijí analýzu poměrových ukazatelů, která vždy charakterizuje vztah dvou položek z účetních výkazů. Mezi těmito položkami existuje vzájemná souvislost. Konkrétně použijí ukazatele likvidity, rentability, aktivity a zadluženosti.

Tabulka 7: Finanční analýza poměrových ukazatelů

Zhodnocení rozdílů rozvah (v koeficientech)			
Ukazatelé	Původní rozvaha	Přepočítaná rozvaha	rozdíl
Likvidita			
Běžná likvidita	5,206	5,206	žádný
Pohotová likvidita	3,103	3,103	žádný
Peněžní likvidita	1,851	1,851	žádný
Rentabilita			
Rentabilita celkového kapitálu	0,123	0,110	0,013
Rentabilita vlastního kapitálu	0,149	0,132	0,017
Aktivita			
Obrat dlouh. hmotného majetku	97,528	95,188	2,340
Zadluženost			
Ukazatel celkové zadluženosti	0,187	0,187	žádný
Koeficient samofinancování	0,813	0,804	0,009
Zadluženost vlastního kapitálu	0,231	0,233	0,002

Zdroj: vlastní

Jak je z tabulky výše zřejmé, rozdíly ve finančních analýzách obou rozvah jsou buď žádné, nebo velice malé. Je to dáno tím, že inflace v roce 2011 byla velmi nízká.

4.3 Rozdíl mezi úpravou oceňování majetku vybraného podniku podle ČÚS a IAS/IFRS

Český účetní systém je založen na pravidlech, na rozdíl od IAS/IFRS, která jsou založena na zásadách. Tudíž zatímco české účetnictví stanovuje postup, IAS/IFRS upravují výstup.

Hlavní principy, postupy a požadavky na české účetnictví jsou obsaženy zejména v zákoně o účetnictví. Účetní pravidla jsou obsažena ve vyhláškách Ministerstva financí a v českých účetních standardech. IAS/IFRS vytváří nezávislá organizace, která sídlí v Londýně. IAS/IFRS nemají charakter zákona.

Základní rozdíly v oceňování jsou:

České účetní standardy pro většinu aktiv a závazků uplatňují princip oceňování v historických cenách. Jen např. vybrané cenné papíry, deriváty, majetek a závazky u některých přeměn společností či družstev jsou oceňovány reálnou hodnotou. Výchozí ocenění je ale v pořizovacích cenách.

V IAS/IFRS se reálnou hodnotou oceňují finanční deriváty a velká část cenných papírů. Může být přeceněn i dlouhodobý hmotný majetek, investice do nemovitostí a nehmotná aktiva.

Pro obě úpravy je také reálná hodnota základem pro ocenění pohledávek k obchodování a veškerých obchodovatelných závazků.

Společnost Slévárna neželezných kovů, s. r. o. vlastní dlouhodobý hmotný majetek, konkrétně samostatné movité věci. Na tento majetek se podrobněji zaměřím níže.

Dlouhodobý nehmotný majetek a dlouhodobý finanční majetek podnik nevlastní.

Zásoby, které podnik vlastní účtuje v pořizovacích cenách a pro stanovení ceny používá metodu váženého aritmetického průměru, což je srovnatelné s IAS/IFRS.

Pohledávky a závazky z obchodních vztahů podnik oceňuje v nominálních hodnotách, což je také srovnatelné s Mezinárodními účetními standardy. Jiné pohledávky a závazky podnik nevlastní.

Dále se budu zabývat problémem oceňování dlouhodobého hmotného majetku k rozvahovému dni, konkrétně ocenění samostatných movitých věcí.

Samostatné movité věci se v podmínkách IAS/IRFS upravují dle IAS 16 – Pozemky, budovy a zařízení, samozřejmě pokud splňují požadavky pro zařazení do tohoto standardu, které jsou tyto: majetek musí být zdrojem budoucího ekonomického užitku a musí být výsledkem minulých skutečností. Doba použitelnosti je v obou úpravách stejná, ale u IAS/IFRS není stanovena výše vstupní ceny majetku.

Hlavní rozdílem obou pohledů ocenění, tedy pohledu Mezinárodních účetních standardů a pohledu ČÚS, je zobrazení věrné a poctivé skutečnosti. Zatímco ČÚS umožňují pouze dočasné snížení hodnoty aktiva pomocí opravné položky, v podmínkách IAS/IFRS je možno účtovat o přecenění majetku směrem nahoru i dolů.

Podnik vlastní pec vykázanou v pořizovací ceně, která je snížena o oprávký. Tento způsob ocenění je shodný s modelem pořizovací ceny (Cost model) dle IAS/IFRS. Proto pro přepočítání použijí model přecenění (Revaluation model).

Reálnou hodnotou u movitých věcí je obvykle jejich tržní cena. V případě, že je reálná hodnota vyšší než původní pořizovací cena, je nutno taktéž navýšit hrubou hodnotu aktiva.

Přecenění majetku reálnou hodnotou:

Majetek v pořizovací ceně 103 000,- Kč, zůstatková cena je 53 000,- Kč, dosavadní oprávký jsou 50 000,- Kč a předpokládaná zbytková hodnota je 3 000,- Kč. Majetek se bude odepisovat ještě 10 let. Reálná hodnota majetku je 110 000,- Kč. Tato reálná hodnota byla stanovena odhadem po konzultaci s odborníky zkoumaného podniku.

Výpočty a s nimi spojené účetní operace:

- a) odstranění oprávek souvztažně s pořizovací cenou ve výši 50 000,-
- b) navýšení hodnoty aktiva zaúčtované souvztažně s fondem z přecenění
 $110\,000 - 53\,000 = 57\,000$ (navýšení o 57 000)
- c) zachycení odpisů z přeceněné částky $(110\,000 - 3\,000)/10 = 10\,700$

Budova			
PZ	103 000	a)	50 000
b)	57 000		

Oprávky			
a)	50 000	PZ	50 000
		c)	10 700

Odpisy			
c)	10 700		

Fond z přecenění			
		b)	57 000

Zvýšení hodnoty aktiva při jeho přecenění je souvztažně zachyceno ve prospěch fondu z přecenění (tedy s vlastním kapitálem). Snížení hodnoty aktiva by bylo zachyceno výsledkově jako náklad.

Fond z přecenění vznikl v souvislosti s oceňováním aktiva na reálnou hodnotu. Do nerozděleného zisku může být převáděn tento fond postupně v době užívání aktiva (každoročně). Jednalo by se o rozdíl mezi odpisy při oceňování pořizovací cenou a reálnou cenou.

5 Závěr

Cílem mé bakalářské práce bylo analyzovat metody oceňování majetku a závazků a zhodnotit vliv některých těchto oceňovacích technik na ekonomické výsledky vybraného podniku. Pro mou interpretaci mi sloužil podnik Slévárna neželezných kovů, s. r. o. a údaje byly za období roku 2011.

Při změně metody oceňování zásob (z metody váženého aritmetického průměru na metodu FIFO) byly mé poznatky takové, že kdyby se tato změna promítla do rozvahy, ovlivnila by výši oběžných aktiv i výsledek hospodaření. Změna výsledku hospodaření by se promítla v pasivech. Zvýšily by se krátkodobé závazky, protože by se zvýšila daň (z důvodu snížení nákladů a tím pádem zvýšení provozního výsledku hospodaření).

Z toho plyne, že ocenění zásob má vliv na účetní výkazy – ekonomické výsledky společnosti.

Při přepočtu rozvahy na pevnou kupní sílu peněz jsem zjistila, že je potřebné, aby podnik nerozděloval dodatečné finanční prostředky (což u podniku bylo 35 000,- Kč) a to z toho důvodu, aby ochránil kupní sílu peněz vložených do počátečního kapitálu. Neboli, aby uchoval majetkovou podstatu podniku.

Přepočet rozvahy na pevnou kupní sílu peněz také promítne skutečnou ztrátu z poklesu kupní síly podniku (což u podniku bylo 20 000,- Kč), protože v období inflace podnik vlastnil peněžní aktiva.

Jinak v globálním pohledu na přepočtenou rozvahu se od té původní liší o málo. To je dáno tím, že inflace v daném roce byla nízká.

Při přecenění dlouhodobého hmotného majetku dle Mezinárodních účetních standardů jsem došla k závěru, že hlavním rozdílem obou pohledů ocenění, tedy pohledu Mezinárodních účetních standardů a pohledu ČÚS, je zobrazení věrné a poctivé skutečnosti. Zatímco ČÚS umožňují pouze dočasné snížení hodnoty aktiva pomocí opravné položky, v podmínkách IAS/IFRS můžeme účtovat o přecenění majetku směrem nahoru i dolů (tím pádem jsem konkrétní aktivum podniku mohla navýšit o 57 000,- Kč.)

Téma problematiky oceňování majetku a závazků pokládám za zajímavé. Ve většině případů existuje více způsobů jak majetek ocenit, tedy jak vyjádřit cenu či hodnotu majetku. Použitá metoda závisí na příležitosti, kvůli které se majetek oceňuje. Špatné ocenění může mít za následek zkreslení informací o stavu a pohybu majetku.

Tato práce mi byla velkým obohacením a zúročila všechny mé vědomosti, které jsem získala studiem na této škole.

6 Summary, keywords

The aim of this thesis was to analyze the methods of valuation of assets and obligations from the point of view of the Czech accounting legislation and the International Financial Reporting Standards; to evaluate the effect of valuation methods on the economic performance and to apply some theoretical basis to the chosen company.

In the first part of my thesis the assets and obligations as subjects of valuation were defined from the perspective of the Czech accounting legislation as well as from the perspective of the International Financial Reporting Standards. Then I focused on description of valuation methods, again according to the Czech legislation and the International Financial Reporting Standards, and on the effect of valuation methods on the economic performance. In the second part some of the above mentioned theoretical basis were applied to the chosen accounting unit.

When applying some theoretical basis, I concluded that the valuation of supplies has a significant effect on the economic performance. When converting a balance sheet to a fixed purchasing power of money, it is important for the company not to divide the additional funds; the conversion should reflect the real loss of purchasing power of the company money. When revaluating fixed assets in accordance with the International Financial Reporting Standards the true and fair representation of the reality is the main difference.

This thesis was a great enrichment for me and I could make good use of all my knowledge that I gained during my studies.

Keywords: valuation, valuation methods, economic performance, the International Financial Reporting Standards, Czech accounting legislation

7 Seznam použitých zdrojů

RYNEŠ, P. *Podvojně účetnictví a účetní závěrka*. 11. vyd. Praha: ANAG, 2011. 1031 s. ISBN 978-80-7263-633-4.

ČERNÝ, M. R., KRUPOVÁ, L., VAŠEK, L. *IAS/IFRS. Mezinárodní standardy účetního výkaznictví*. 1. vyd. Praha: VOX a. s., 2005. 1050 s. ISBN 80-86324-44-3.

FIREŠ, B., ZELENKA, V. *Oceňování majetku a dluhů v účetnictví*. 1. vyd. Praha: MANAGEMENT PRESS, PROFIT, a. s., 1993. 113 s. ISBN 80-85603-35-7.

KOVANICOVÁ, D., *Finanční účetnictví: světový koncept*. 5. vyd. Praha: Bova Polygon, 2005. 544 s. ISBN 80-7273-129-7.

KRABEC, T. *Oceňování podniku a standardy hodnoty*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2009. 264 s. ISBN 978-247-2865-0.

SKÁLA, M., SKÁLOVÁ J. *Ceny v účetnictví a daních*. 1. vyd. Praha: ASPI Publishing, 2002. 308 s. ISBN 80-86395-35-9.

KOVANICOVÁ, D. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. 18. aktualizované vyd. Praha: Bova Polygon, 2008. 440 s. ISBN 80-7273-152-7.

STROUHAL, J. a kolektiv. *Účetnictví 2010: Velká kniha příkladů*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2010. 709 s. ISBN 978-80-251-2907-4.

DVOŘÁKOVÁ, D. *Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS*. 2. vyd. Brno: Computer Press, a. s., 2009. 329 s. ISBN 978-80-251-1950-1.

KOVANICOVÁ, D. *Jak porozumět světovým, evropským, českým účetním výkazům*. 1. vyd. Praha: Bova Polygon, 2004. 304 s. ISBN 80-7273-095-9.

Zákon o účetnictví č. 563/91 Sb., paragraf 25

Zákon o účetnictví č. 563/91 Sb., paragraf 26

8 Seznam tabulek

Tabulka 1: Příjemky a výdejky kusového plechu metodou FIFO.....	44
Tabulka 2: Příjemky a výdejky kusového plechu metodou váženého aritmetického průměru	45
Tabulka 3: Počáteční rozvaha.....	47
Tabulka 4: Rozvaha k 31. 12. 2011.....	48
Tabulka 5: Přepočítaná počáteční rozvaha	49
Tabulka 6: Přepočítaná rozvaha v kupní síle peněz ke konci roku.....	51
Tabulka 7: Finanční analýza poměrových ukazatelů.....	53

9 Seznam příloh

Příloha 1: Příjemka č. 00001	63
Příloha 2: Příjemka č. 00002	64
Příloha 3: Příjemka č. 00003	65
Příloha 4: Příjemka č. 00004	66
Příloha 5: Výdejka č. 00001/metoda váženého aritmetické průměru.....	67
Příloha 6: Výdejka č. 00002/metoda váženého aritmetického průměru	68
Příloha 7: Výdejka č. 00003/metoda váženého aritmetického průměru	69
Příloha 8: Výdejka č. 00004/metoda váženého aritmetického průměru	70
Příloha 9: Výdejka č. 00005/metoda váženého aritmetického průměru	71
Příloha 10: Výdejka č. 00006/metoda váženého aritmetického průměru	72
Příloha 11: Výdejka č. 00001/metoda FIFO	73
Příloha 12: Výdejka č. 00002/metoda FIFO	74
Příloha 13: Výdejka č. 00003/metoda FIFO	75
Příloha 14: Výdejka č. 00004/metoda FIFO	76
Příloha 15: Výdejka č. 00005/metoda FIFO	77
Příloha 16: Výdejka č. 00006/metoda FIFO	78

10 Přílohy

Příloha č.1

Příloha 1: Příjemka č. 00001

Příjemka do skladu č.: PR 00001/11		<u>Dodavatel:</u>		
Datum vystavení: 02.01.2011		Sběrné suroviny		
Č. Budějovice				
číslo karty	název	počet jedn.	jedn.cena	celk.nákupní cena
1	Kovový odpad - Al kusový	150.00 kg	30.00 Kč	4500.00 Kč
2	Hliníková slitina Din 239	50.00 kg	55.00 Kč	2750.00 Kč
3	Al Starý kusový	150.00 kg	30.00 Kč	4500.00 Kč
4	Al slitina DIN 239	100.00 kg	55.00 Kč	5500.00 Kč
5	Al 829 Starý kusový	100.00 kg	29.00 Kč	2900.00 Kč
6	Al bronz	50.00 kg	120.00 Kč	6000.00 Kč
7	Kusový plech	50.00 kg	33.00 Kč	1650.00 Kč
8	Bronz drobná	60.00 kg	98.00 Kč	5880.00 Kč
9	Cu kusová	30.00 kg	142.00 Kč	4260.00 Kč
Celkem:				37940.00
Podpis:				

Příloha č.2:

Příloha 2: Příjemka č. 00002

Příjemka do skladu č.: PR 00002/11		<u>Dodavatel:</u> Sběrné suroviny Č. Budějovice			
Datum vystavení: 04.01.2011					
číslo karty	název	počet	jedn.	jedn.cena	celk.nákupní cena
10	Bronz červená	120.00	kg	92.00 Kč	11040.00 Kč
11	Bronz nemagnetická	30.00	kg	125.00 Kč	3750.00 Kč
12	Cu mix	20.00	kg	142.00 Kč	2840.00 Kč
13	Bronz cínová	20.00	kg	120.00 Kč	2400.00 Kč
14	Separsil A	10.00	kg	43.00 Kč	430.00 Kč
15	Tuhový kelímek TKA 250	1.00	ks	3340.00 Kč	3340.00 Kč
16	Kelímky tuhé 300	3.00	ks	3100.00 Kč	9300.00 Kč
17	Vodní sklo	70.00	kg	11.00 Kč	770.00 Kč
18	Křída plavená	2.00	kg	9.00 Kč	18.00 Kč
19	Palety	20.00	ks	220.00 Kč	4400.00 Kč
Celkem:					38288.00
Podpis:					

Příloha č. 3:

Příloha 3: Příjemka č. 00003

Příjemka do skladu č.: PR 00003/11		<u>Dodavatel:</u> Sběrné suroviny Č. Budějovice			
Datum vystavení: 17.01.2011					
číslo karty	název	počet	jedn.	jedn.cena	celk.nákupní cena
1	Kovový odpad - Al kusový	200.00	kg	32.00 Kč	6400.00 Kč
6	Al bronz	50.00	kg	115.00 Kč	5750.00 Kč
8	Bronz drobná	30.00	kg	90.00 Kč	2700.00 Kč
12	Cu mix	10.00	kg	140.00 Kč	1400.00 Kč
13	Bronz cínová	25.00	kg	110.00 Kč	2750.00 Kč
19	Palety	20.00	ks	250.00 Kč	5000.00 Kč
4	Al slitina DIN 239	70.00	kg	54.50 Kč	3815.00 Kč
7	Kusový plech	30.00	kg	34.50 Kč	1035.00 Kč
9	Cu kusová	50.00	kg	140.00 Kč	7000.00 Kč
17	Vodní sklo	50.00	kg	9.50 Kč	475.00 Kč
15	Tuhový kelímk TKA 250	1.00	ks	3339.00 Kč	3339.00 Kč
Celkem:					39664.00
Podpis:					

Příloha č. 4:

Příloha 4: Příjemka č. 00004

Příjemka do skladu č.: PR 00004/11

Dodavatel:

Datum vystavení: 20.01.2011

Sběrné suroviny

Č. Budějovice

<i>číslo karty</i>	<i>název</i>	<i>počet</i>	<i>jedn.</i>	<i>jedn.cena</i>	<i>celk.nákupní cena</i>
1	Kovový odpad - Al kusový	100.00	kg	33.00 Kč	3300.00 Kč
6	Al bronz	50.00	kg	123.50 Kč	6175.00 Kč
8	Bronz drobná	100.00	kg	100.00 Kč	10000.00 Kč
4	Al slitina DIN 239	100.00	kg	56.20 Kč	5620.00 Kč
7	Kusový plech	20.00	kg	35.00 Kč	700.00 Kč
9	Cu kusová	10.00	kg	144.50 Kč	1445.00 Kč
12	Cu mix	20.00	kg	145.00 Kč	2900.00 Kč
13	Bronz cínová	25.00	kg	126.00 Kč	3150.00 Kč
15	Tuhový kelímek TKA 250	1.00	ks	3342.00 Kč	3342.00 Kč
17	Vodní sklo	10.00	kg	10.00 Kč	100.00 Kč
19	Palety	15.00	ks	180.00 Kč	2700.00 Kč

Celkem: 39432.00

Podpis:

Příloha č. 5:

Příloha 5: Výdejka č. 00001/metoda váženého aritmetické průměru

Dodací list ze skladu		Odběratel:		
číslo: DL 00001/11		Slévárna neželezných kovů, s. r. o.		
Datum vystavení: 05.01.2011				
číslo karty	název	počet jedn.	j.skl.cena	celk.skladová cena
1	Kovový odpad - Al kusový	50.00 kg	30.00 Kč	1500.00 Kč
4	Al slitina DIN 239	60.00 kg	55.00 Kč	3300.00 Kč
6	Al bronz	20.00 kg	120.00 Kč	2400.00 Kč
7	Kusový plech	30.00 kg	33.00 Kč	990.00 Kč
8	Bronz drobná	50.00 kg	98.00 Kč	4900.00 Kč
12	Cu mix	10.00 kg	142.00 Kč	1420.00 Kč
16	Kelímky tuhé 300	1.00 ks	3100.00 Kč	3100.00 Kč
18	Křída plavená	1.00 kg	9.00 Kč	9.00 Kč
			Celkem:	17619.00
Razítko a podpis				

VÝDEJKY
ARITMETICKÝ
PRŮMĚR

Příloha č. 6:

Příloha 6: Výdejka č. 00002/metoda váženého aritmetického průměru

Dodací list ze skladu		Odběratel:			
číslo: DL 00002/11		Slévárna neželezných kovů, s. r. o.			
Datum vystavení: 10.01.2011					
číslo karty	název	počet	jedn.	j.skl.cena	celk.skladová cena
2	Hliníková slitina Din 239	25.00	kg	55.00 Kč	1375.00 Kč
5	Al 829 Starý kusový	50.00	kg	29.00 Kč	1450.00 Kč
9	Cu kusová	20.00	kg	142.00 Kč	2840.00 Kč
10	Bronz červená	60.00	kg	92.00 Kč	5520.00 Kč
14	Separsil A	7.00	kg	43.00 Kč	301.00 Kč
17	Vodní sklo	60.00	kg	11.00 Kč	660.00 Kč
19	Palety	10.00	ks	220.00 Kč	2200.00 Kč
				Celkem:	14346.00
Razítko a podpis					

Tento doklad byl vystaven v systému ABRA Classic

Příloha č. 7:

Příloha 7: Výdejka č. 00003/metoda váženého aritmetického průměru

Dodací list ze skladu

číslo: DL 00003/11

Datum vystavení: 15.01.2011

Odběratel:

Slévárna neželezných kovů, s. r. o.

číslo karty	název	počet	jedn.	j.skl.cena	celk.skladová cena
1	Kovový odpad - Al kusový	90.00	kg	30.00 Kč	2700.00 Kč
3	Al Starý kusový	100.00	kg	30.00 Kč	3000.00 Kč
4	Al slitina DIN 239	40.00	kg	55.00 Kč	2200.00 Kč
13	Bronz cínová	18.00	kg	120.00 Kč	2160.00 Kč
15	Tuhový kelímek TKA 250	1.00	ks	3340.00 Kč	3340.00 Kč

Celkem: 13400.00

Razítko a podpis

Příloha č. 8:

Příloha 8: Výdejka č. 00004/metoda váženého aritmetického průměru

Dodací list ze skladu

číslo: DL 00004/11

Datum vystavení: 18.01.2011

Odběratel:

Slévárna neželezných kovů, s. r. o.

číslo karty	název	počet	jedn.	j.skł.cena	celk.składová cena
1	Kovový odpad - Al kusový	10.00	kg	31.91 Kč	319.05 Kč
1	Kovový odpad - Al kusový	100.00	kg	31.90 Kč	3190.48 Kč
10	Bronz červená	60.00	kg	92.00 Kč	5520.00 Kč
11	Bronz nemagnetická	20.00	kg	125.00 Kč	2500.00 Kč
19	Palety	5.00	ks	240.00 Kč	1200.00 Kč
6	Al bronz	30.00	kg	116.88 Kč	3506.25 Kč
6	Al bronz	10.00	kg	116.88 Kč	1168.75 Kč
8	Bronz drobná	10.00	kg	92.00 Kč	920.00 Kč
8	Bronz drobná	10.00	kg	92.00 Kč	920.00 Kč
12	Cu mix	10.00	kg	141.00 Kč	1410.00 Kč
12	Cu mix	5.00	kg	141.00 Kč	705.00 Kč

Celkem: 21359.53

Razítko a podpis

Příloha č. 9:

Příloha 9: Výdejka č. 00005/metoda váženého aritmetického průměru

Dodací list ze skladu

číslo: DL 00005/11

Datum vystavení: 21.01.2011

Odběratel:

Slévárna neželezných kovů, s. r. o.

číslo karty	název	počet	jedn.	j.skl.cena	celk.skladová cena
1	Kovový odpad - Al kusový	70.00	kg	32.45 Kč	2271.66 Kč
13	Bronz cínová	2.00	kg	118.08 Kč	236.15 Kč
13	Bronz cínová	20.00	kg	118.08 Kč	2361.54 Kč
19	Palety	5.00	ks	217.50 Kč	1087.50 Kč
19	Palety	10.00	ks	217.50 Kč	2175.00 Kč
4	Al slitina DIN 239	50.00	kg	55.50 Kč	2775.00 Kč
7	Kusový plech	20.00	kg	34.21 Kč	684.29 Kč
7	Kusový plech	20.00	kg	34.21 Kč	684.28 Kč
9	Cu kusová	10.00	kg	140.93 Kč	1409.29 Kč
9	Cu kusová	30.00	kg	140.93 Kč	4227.86 Kč
17	Vodní sklo	10.00	kg	9.79 Kč	97.86 Kč
17	Vodní sklo	40.00	kg	9.79 Kč	391.43 Kč

Celkem: 18401.86

Razítko a podpis

Příloha č. 10:

Příloha 10: Výdejka č. 00006/metoda váženého aritmetického průměru

Dodací list ze skladu		Odběratel:			
číslo: DL 00006/11		Slévárna neželezných kovů, s. r. o.			
Datum vystavení: 29.01.2011					
číslo karty	název	počet	jedn.	j.skl.cena	celk.skladová cena
5	Al 829 Starý kusový	50.00	kg	29.00 Kč	1450.00 Kč
6	Al bronz	40.00	kg	120.56 Kč	4822.22 Kč
6	Al bronz	30.00	kg	120.56 Kč	6027.78 Kč
4	Al slitina DIN 239	20.00	kg	55.50 Kč	1110.00 Kč
4	Al slitina DIN 239	50.00	kg	55.50 Kč	5550.00 Kč
3	Al Starý kusový	50.00	kg	30.00 Kč	1500.00 Kč
13	Bronz cínová	5.00	kg	118.08 Kč	590.39 Kč
13	Bronz cínová	12.00	kg	118.08 Kč	2951.92 Kč
8	Bronz drobná	20.00	kg	98.67 Kč	1973.33 Kč
8	Bronz drobná	70.00	kg	98.67 Kč	9866.67 Kč
11	Bronz nemagnetická	10.00	kg	125.00 Kč	1250.00 Kč
9	Cu kusová	20.00	kg	140.93 Kč	2818.57 Kč
9	Cu kusová	5.00	kg	140.93 Kč	1409.28 Kč
12	Cu mix	5.00	kg	144.20 Kč	721.00 Kč
12	Cu mix	20.00	kg	144.20 Kč	2884.00 Kč
2	Hliníková slitina Din 239	25.00	kg	55.00 Kč	1375.00 Kč
16	Kelímky tuhé 300	2.00	ks	3100.00 Kč	6200.00 Kč
1	Kovový odpad - Al kusový	30.00	kg	32.45 Kč	973.57 Kč
1	Kovový odpad - Al kusový	50.00	kg	32.45 Kč	3245.24 Kč
18	Křída plavená	1.00	kg	9.00 Kč	9.00 Kč
7	Kusový plech	10.00	kg	34.21 Kč	342.14 Kč
7	Kusový plech	10.00	kg	34.21 Kč	684.29 Kč
19	Palety	10.00	ks	217.50 Kč	2175.00 Kč
19	Palety	5.00	ks	217.50 Kč	3262.50 Kč
14	Separsil A	3.00	kg	43.00 Kč	129.00 Kč
15	Tuhový kelímek TKA 250	1.00	ks	3340.50 Kč	3340.50 Kč
17	Vodní sklo	10.00	kg	9.79 Kč	97.86 Kč
17	Vodní sklo	3.00	kg	9.79 Kč	97.85 Kč
Celkem:					66857.11
Razítko a podpis					

Tento doklad byl vystaven v systému ABRA Classic

Příloha č. 11:

Příloha 11: Výdejka č. 00001/metoda FIFO

Dodací list ze skladu		Odběratel:		
číslo: DL 00001/11		Slévárna neželezných kovů, s. r. o.		
Datum vystavení: 05.01.2011		FIFO		
číslo karty	název	počet jedn.	j.prod.cena	celková cena
1	Kovový odpad - Al kusový	50.00 kg	30.00 Kč	1500.00 Kč
4	Al slitina DIN 239	60.00 kg	55.00 Kč	3300.00 Kč
6	Al bronz	20.00 kg	120.00 Kč	2400.00 Kč
7	Kusový plech	30.00 kg	33.00 Kč	990.00 Kč
8	Bronz drobná	50.00 kg	98.00 Kč	4900.00 Kč
12	Cu mix	10.00 kg	142.00 Kč	1420.00 Kč
16	Kelímky tuhové 300	1.00 ks	3100.00 Kč	3100.00 Kč
18	Křída plavená	1.00 kg	9.00 Kč	9.00 Kč
Celkem:				17619.00
Razítko a podpis				

VÝDEJKY
FIFO

Příloha č. 12:

Příloha 12: Výdejka č. 00002/metoda FIFO

Dodací list ze skladu		Odběratel:			
číslo: DL 00002/11		Slévárna neželezných kovů, s. r. o.			
Datum vystavení: 10.01.2011					
číslo karty	název	počet	jedn.	j.prod.cena	celková cena
2	Hliníková slitina Din 239	25.00	kg	55.00 Kč	1375.00 Kč
5	Al 829 Starý kusový	50.00	kg	29.00 Kč	1450.00 Kč
9	Cu kusová	20.00	kg	142.00 Kč	2840.00 Kč
10	Bronz červená	60.00	kg	92.00 Kč	5520.00 Kč
14	Separsil A	7.00	kg	43.00 Kč	301.00 Kč
17	Vodní sklo	60.00	kg	11.00 Kč	660.00 Kč
19	Palety	10.00	ks	220.00 Kč	2200.00 Kč
Celkem:					14346.00
Razítko a podpis					

Příloha č. 13:

Příloha 13: Výdejka č. 00003/metoda FIFO

Dodací list ze skladu		<u>Odběratel:</u>			
číslo: DL 00003/11		Slévárna neželezných kovů, s. r. o.			
Datum vystavení: 15.01.2011					
číslo karty	název	počet	jedn.	j.prod.cena	celková cena
1	Kovový odpad - Al kusový	90.00	kg	30.00 Kč	2700.00 Kč
3	Al Starý kusový	100.00	kg	30.00 Kč	3000.00 Kč
4	Al slitina DIN 239	40.00	kg	55.00 Kč	2200.00 Kč
13	Bronz cínová	18.00	kg	120.00 Kč	2160.00 Kč
15	Tuhový kelímek TKA 250	1.00	ks	3340.00 Kč	3340.00 Kč
Celkem:					13400.00
Razítko a podpis					

Příloha č. 14:

Příloha 14: Výdejka č. 00004/metoda FIFO

Dodací list ze skladu		Odběratel:			
číslo: DL 00004/11		Slévárna neželezných kovů, s. r. o.			
Datum vystavení: 18.01.2011					
číslo karty	název	počet	jedn.	j.prod.cena	celková cena
1	Kovový odpad - Al kusový	10.00	kg	30.00 Kč	300.00 Kč
1	Kovový odpad - Al kusový	100.00	kg	32.00 Kč	3200.00 Kč
10	Bronz červená	60.00	kg	92.00 Kč	5520.00 Kč
11	Bronz nemagnetická	20.00	kg	125.00 Kč	2500.00 Kč
19	Palety	5.00	ks	220.00 Kč	1100.00 Kč
6	Al bronz	30.00	kg	120.00 Kč	3600.00 Kč
6	Al bronz	10.00	kg	115.00 Kč	1150.00 Kč
8	Bronz drobná	10.00	kg	98.00 Kč	980.00 Kč
8	Bronz drobná	10.00	kg	90.00 Kč	900.00 Kč
12	Cu mix	10.00	kg	142.00 Kč	1420.00 Kč
12	Cu mix	5.00	kg	140.00 Kč	700.00 Kč
Celkem:					21370.00
Razítko a podpis					

Tento doklad byl vystaven v systému ABRA Classic

Příloha č. 15:

Příloha 15: Výdejka č. 00005/metoda FIFO

Dodací list ze skladu		<u>Odběratel:</u>		
číslo: DL 00005/11		Slévárna neželezných kovů, s. r. o.		
Datum vystavení: 21.01.2011				
číslo karty	název	počet jedn.	j.prod.cena	celková cena
1	Kovový odpad - Al kusový	70.00 kg	32.00 Kč	2240.00 Kč
13	Bronz cínová	2.00 kg	120.00 Kč	240.00 Kč
13	Bronz cínová	20.00 kg	110.00 Kč	2200.00 Kč
19	Palety	5.00 ks	220.00 Kč	1100.00 Kč
19	Palety	10.00 ks	250.00 Kč	2500.00 Kč
4	Al slitina DIN 239	50.00 kg	54.50 Kč	2725.00 Kč
7	Kusový plech	20.00 kg	33.00 Kč	660.00 Kč
7	Kusový plech	20.00 kg	34.50 Kč	690.00 Kč
9	Cu kusová	10.00 kg	142.00 Kč	1420.00 Kč
9	Cu kusová	30.00 kg	140.00 Kč	4200.00 Kč
17	Vodní sklo	10.00 kg	11.00 Kč	110.00 Kč
17	Vodní sklo	40.00 kg	9.50 Kč	380.00 Kč
Celkem:				18465.00
Razítko a podpis				

Tento doklad byl vystaven v systému ABRA Classic

Příloha č. 16:

Příloha 16: Výdejka č. 00006/metoda FIFO

Dodací list ze skladu		Odběratel:			
číslo: DL 00006/11		Slévárna neželezných kovů, s. r. o.			
Datum vystavení: 29.01.2011					
číslo karty	název	počet	jedn.	j.prod.cena	celková cena
5	Al 829 Starý kusový	50.00	kg	29.00 Kč	1450.00 Kč
6	Al bronz	40.00	kg	115.00 Kč	4600.00 Kč
6	Al bronz	30.00	kg	123.50 Kč	3705.00 Kč
4	Al slitina DIN 239	20.00	kg	54.50 Kč	1090.00 Kč
4	Al slitina DIN 239	50.00	kg	56.20 Kč	2810.00 Kč
3	Al Starý kusový	50.00	kg	30.00 Kč	1500.00 Kč
13	Bronz cínová	5.00	kg	110.00 Kč	550.00 Kč
13	Bronz cínová	12.00	kg	126.00 Kč	1512.00 Kč
8	Bronz drobná	20.00	kg	90.00 Kč	1800.00 Kč
8	Bronz drobná	70.00	kg	100.00 Kč	7000.00 Kč
11	Bronz nemagnetická	10.00	kg	125.00 Kč	1250.00 Kč
9	Cu kusová	20.00	kg	140.00 Kč	2800.00 Kč
9	Cu kusová	5.00	kg	144.50 Kč	722.50 Kč
12	Cu mix	5.00	kg	140.00 Kč	700.00 Kč
12	Cu mix	20.00	kg	145.00 Kč	2900.00 Kč
2	Hliníková slitina Din 239	25.00	kg	55.00 Kč	1375.00 Kč
16	Kelímky tuhé 300	2.00	ks	3100.00 Kč	6200.00 Kč
1	Kovový odpad - Al kusový	30.00	kg	32.00 Kč	960.00 Kč
1	Kovový odpad - Al kusový	50.00	kg	33.00 Kč	1650.00 Kč
18	Křída plavená	1.00	kg	9.00 Kč	9.00 Kč
7	Kusový plech	10.00	kg	34.50 Kč	345.00 Kč
7	Kusový plech	10.00	kg	35.00 Kč	350.00 Kč
19	Palety	10.00	ks	250.00 Kč	2500.00 Kč
19	Palety	5.00	ks	180.00 Kč	900.00 Kč
14	Separsil A	3.00	kg	43.00 Kč	129.00 Kč
15	Tuhový kelímek TKA 250	1.00	ks	3339.00 Kč	3339.00 Kč
17	Vodní sklo	10.00	kg	9.50 Kč	95.00 Kč
17	Vodní sklo	3.00	kg	10.00 Kč	30.00 Kč
Celkem:					52271.50
Razítko a podpis					